

Vakok Világa

2013.
november-december

LXXIX. évfolyam 11-12. szám

Magyar Vakok és Gyengénlátók
Országos Szövetsége

A képen a Braille emlékérmesek láthatók

Cikkünk a 24. oldalon olvasható

A tartalomból

Házunk tájáról	3
Netszemle	
Interjú.....	7
Mi történt a vakvilágban	
Barangolás a Bodrog és Felső-Tisza táján	11
Géberjénben az "Őszi Rózsák"	14
Nyelvkönyvek látássérültek számára	16
Akik nem engedik, hogy ködbe vesszen a tudás	17
Lenkainé Vajda Viktória, a közösség lámpása	20
Újra gyújtottuk a "Szeretet Lángját" Szekszárdon	21
Akadálymentesített eszközök bemutatója	23
Ahogyan az MVGYOSZ ünnepelt	24
Újabb pontírású kiadvány	29
Fehérbot napi ünnepség hangoskönyvvel	30
Tapintható tárlat a Szépművészeti Múzeumban	31
Munkaképesség Café a Világ-Tér-Kép Közhasznú Egyesülettel	32
Fehér Bot Napja Oroszlányban	33
Őszi bajnokságok Tatabányán	34
Gárdonyi 150	35
Kedvezményes jegyek az Újszínházban	37
Megjelent az Infoalap által fejlesztett DEX program legújabb változata.....	39
Ünnepség a Fehér Bot Nemzetközi Napján Lentiben	40
Lombkorona tanösvény és zsúpfedeles borospince.....	41
Olvasó sarok	
Bakó Ágnes: Kati karácsonya	43
Ne vessünk együtt	46
Sport, szabadidő	48
Karácsonyi mézes sütemény	55
Közlemények, programajánlók.....	56

Vakok Világa

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének folyóirata

Felelős kiadó: Szakály Melinda, az MVGYOSZ elnöke

Szerkesztő: Kovács Judit - Tervezőszerkesztő: Fehér István

A szerkesztőség és a kiadóhivatal címe: 1146 Budapest, Hermina út 47.

Telefon: 384-8440 - E-mail: vv@mvgyosz.hu

Készült a PrintPix Nyomda és Grafikai Stúdióban

ISSN 0209-6765

Az újság előfizethető az MVGYOSZ tagegyesületeinél!

Házunk tájáról

Elnökségi tudósítás (2013. október 1.)

Az MVGYOSZ Országos Elnöksége szeptember 17-én tartotta soron következő ülését. Jelen voltak: Szakály Melinda, Dr. Tóka László, Dr. Nagy Sándor, Kuminka Györgyné, Barnóczki Gábor, Nagy Tünde, Pesti Zoltánné és Majoros Kálmánné. A hivatalt Dr. Micserics József, Kutor Sándorné és Baráth Barbara képviselték. Az ülés első részét alelnök úr vezette.

Felbontott szerződés; hogyan tovább?

Az MVGYOSZ nem biztos, hogy megújítja a december 31-én lejáró szerződését a Human Dialog Kft.-vel - határozott az elnökség. Abban mindannyian egyetértettek, hogy adomány-szerző tevékenységre szüksége van a szervezetnek a költségek finanszírozásához. Ezzel együtt nem zárták ki egy esetleges DM kampány lehetőségét sem. Dr. Nagy Sándor és Barnóczki Gábor támogatták az említett céggel az együttműködést, mások viszont tartózkodtak dezinformáltságra hivatkozva. Így nem nyert támogatást az a határozati javaslat, amely újabb két évvel meghosszabbítja a szerződést a Human Dialog Kft.-vel. Egyes elnökségi tagok-

nak elsősorban a HD által kért "hűségnyilatkozattal", míg másoknak a versenyeztetés hiányával volt problémája. Dr. Micserics József és Szakály Melinda elmondták, hogy jelenleg nem tudnak másik olyan piaci szereplőről, akik teljes körűen végeznék a direkt marketing tevékenység működtetésével járó feladatokat, illetve megelőlegeznék a kampány indításához szükséges 20 millió Ft-ot. Elnök asszony - ahogy azt már az előzőekben is - ismét felkérte az Országos Elnökség tagjait, ha bárki tud ilyen jellegű komplex szolgáltatást végző cégről, az jelezze felé.

Ezt követően az Országos Elnökség "vitája" több szalon folytatódott egyszerre a következő lépések megtétele kapcsán. Szinte kivétel nélkül ugyanazok a megoldási javaslatok hangzottak el, mint a korábbi elnökségi üléseken. Ismét felmerült, hogy a megyei tagegyesületek kapják meg használatba a "forrócímeiket", de ezt az elnökség többsége nem támogatta. Ugyanúgy felmerült, hogy az Országos Hivatal folytassa tovább a DM tevékenységet. Kutor Sándorné arra világított rá, hogy az MVGYOSZ nem képes fedezni azokat a költségeket (például: postázás, csomagolás, nyomtatás, stb.), amelyek

felmerülhetnek ilyen esetben. A hivatalvezető szerint jelenleg sem az informatikai háttér, sem a munkavállalók, sem ő maga nem képes ennek az elvárásnak megfelelni, hiszen a cég professzionális szakemberekkel végzi tevékenységét. Kérdésként merült fel, hogy a szövetség miből fogja fizetni a toborzó kampányok költségeit, ha önmaga végzi e tevékenységet. Kutor Sándorné szerint jelenleg nincs 20 millió Ft-ja a Szövetségnek erre a célra. Dr. Tóka László szerint a már befolyt adományokból kell finanszírozni mindezt. Szakály Melinda ezt a leghatározottabban visszautasította, mondván kizárólag csak konkrét, ilyen jellegű elnökségi határozat birtokában hajlandó erre.

A napirendi pont végén az elnökség úgy határozott, hogy felkéri a hivatalvezetőt, keressen olyan lehetőségeket, amellyel az MVGYOSZ bevételekhez juthat. Ezzel kapcsolatban elnök asszony és hivatalvezető úr kérdéseire, nevezetesen mennyi összeg szükséges, azokat milyen költséggel teremtsse elő a szervezetben nem született semmi fajta érdemi javaslat, így döntés sem. Ezt követően konkrét elképzelés hiányában Szakály Melinda elnök asszony arra kérte az elnökség tagjait, hogy a 2 hét múlva tartandó elnökségi ülésre mindenki tegyen le javaslatokat az elnökség asztalára az adományszervezési stratégia kialakítása kapcsán. Kisebb vita kerekedett abból, hogy kinek a feladata egyáltalán az ilyen jellegű stratégiák megalkotása. Dr. Tóka László sze-

rint ezt egyértelműen a hivatalnak kell megtennie. Szakály Melinda szerint az elnökség feladata a szövetség ilyen jellegű stratégiájának kialakítása, a hivatalnak pedig ezt a stratégiát kell majd végrehajtani.

A kérdésről az elnökség tagjai a közeljövőben tovább tárgyalnak. A tervek szerint ki-ki benyújtja ötleteit, javaslatait.

Játékot tesztelnek az iskolák

Romhányi Györgyné azzal kereste fel az MVGYOSZ-t, hogy Nap-Hold névre hallgató játéka ismét kereskedelmi forgalomba kerülhessen. Elmondása szerint a játékot óvodások és kiskolások egyaránt használják, egy értékelés szerint segíti a gyermekek logikai- és kombinációs készségét, továbbá a szabályok gyorsan elsajátíthatóak - áll egy a 90-es években írt értékelésben. Az elnökség tagjai úgy határoztak, hogy a játékot a Budapesten található, látássérülteket nevelő- és oktató intézményekbe juttatják el, ahol a gyerekek pedagógusaik és tanáraik segítségével tesztelik a játékot. Az elnökség első benyomása az volt, hogy a Nap-Hold játék elsősorban a gyengénlátó gyermekek időtöltését szolgálhatná.

Készül az új alapszabály

Dr. Nagy Sándor elkészítette az MVGYOSZ új alapszabály tervezetét. Az alapszabály módosításán dolgozó

bizottság ülését követően a dokumentumot a hagyományokat megtartva stilizálták, kiegészítették, néhány helyen átdolgozták. Ezen felül biztosan lesznek változtatások, mivel azóta több észrevétel és javaslat is érkezett. Meg-

határozták az alapszabályt megtárgyaló küldöttgyűlés időpontját. A tervek szerint november 9-én vagy 16-án kerülhet erre sor.

Kovács Judit

Elnökségi tudósítás (2013. október 1.)

Október 1-jén, az Egyesületi Elnökök Tanácsa ülését követően ismét özsze-gyűltek az Országos Elnökség tagjai. A tanácskozáson jelen voltak: Szakály Melinda elnök, Dr. Tóka László al-elnök, Dr. Nagy Sándor, Barnóczki Gábor és Kuminka Györgyné elnökségi tagok, valamint Majoros Kálmánné póttag. Nagy Tünde, Németh Orsolya és Pesti Zoltánné előzetesen jelezték távollétüket. Baráth Barbara, Kutor Sándorné és Angyal Gábor az MVGYOSZ-t képviselték.

Biztos folytatás

Az MVGYOSZ külső cég bevonásával folytatja direkt marketing tevékenységét. A beérkezett árajánlatokról zárt ülésen tárgyalt az elnökség. Az elnökség határozatban rögzítette, hogy a döntést és a szerződéskötés lebonyolítását elnöki hatáskörbe utalja. Szakály Melinda kezében van a döntés, hogy melyik szolgáltatóval köt az

MVGYOSZ szerződést 2015. december 31-ig. Az elnök hangsúlyozta, hogy vállalja az ezzel járó felelősséget. Elmondta, hogy még tárgyalásokat folytat mind a kettő lehetséges szolgáltatóval, ezért a szerződés megkötésének időpontja november 14-e lesz. További javaslatként elhangzott az is, hogy kezdeményezzenek tárgyalásokat a postával, nyomdával azért, hogy kedvezőbb áron küldhessenek leveleket.

Alapszabály alkotó közgyűlés időpontja

Az alapszabály módosítását elfogadó küldöttgyűlés időpontja november 9-e, pótidőpontja pedig november 16-a lesz - erősítette meg az elnökség szeptember 17-én kitűzött időpontját. Dr. Nagy Sándor arra hívta fel a figyelmet, hogy már megjelentek a civiltörvénnyel kapcsolatos módosítások a kormányzati oldalon, ezért elképzelhető, hogy röviddel az új alapszabály elfogadása után

újabb változtatásokra lehet szükség azért, hogy valóban megfeleljen az MVGYOSZ alapszabálya a törvényi előírásoknak.

Maradnak a folyóiratok előfizetésének díjai

Az elnökség határozata értelmében jövőre sem történik változás az MVGYOSZ folyóiratainak előfizetési díjaiban. Felmerült a Braille-írású rádió- és televízió újság megszüntetésének gondolata, de a viszonylag magas előfizetők számára való tekintettel (94 fő) továbbra is böngészhet a pontírást szerető olvasó.

A rövidírás is változik

A Braille-Bizottság a magyar teljesítésben tett változtatásokat követően áttekintette a kisorvidírást is a célból, hogy az megfelel-e a jelenlegi követelményeknek, valóban betölti-e szerepét, a leggyakrabban használt szavak rövidítését. Azt javasolták, hogy a kisorvidírásban továbbra se legyenek nagybetűjelek. Kivétel az, hogy betűszó esetén a szó előtt a nagybetűjel egyszeri kiírásával kell jelezni, hogy a szó minden betűje nagy, és ha egy kifejezés minden betűje nagy, akkor pedig mind-egyik szó előtt egy nagybetűjel szükséges. A kisorvidírásban a következő szóvégi rövidítések esetében szükségesek változások:

- b. -ból, -ből
- h. -hoz, -hez, -höz
- k. -ként
- r. -ról, -ről
- t. -tól, -től

Mivel ezek a rövidítések pontra végződnek, könnyen keverhetőek a mondatvégi ponttal, mert mindkettő 3-as pont. A fentiekben felsoroltakat a következőképpen módosították:

- bl -ból, -ből
- hz -hoz, -hez, -höz
- kt -ként
- rl -ról, -ről
- tl -tól, -től

Az elnökség határozata szerint a módosítások 2014 januárjától lépnek életbe.

Weöres Sándor versesköteteket ajándékoz a minisztérium

Az MVGYOSZ nyomdáját ezer kötet Weöres Sándor verseskötet elkészítésével bízta meg a minisztérium. A válogatott költeményeket tartalmazó köteteket október 15-én, az MVGYOSZ székházában tartott sajtótájékoztatón adják át az érintetteknek. A tervek szerint a könyveket a látássérülteket nevelő és oktató iskoláknak, megyei egyesületeknek és a felnőtt korú látássérültekkel foglalkozó rehabilitációs intézményeknek adják át.

Netszemle

Interjú

"A vak emberek nem sötétet látnak" - Flamich Mária és Hoffmann Rita pedagógusok

A Berkeley Egyetemen ösztöndíjas kutatóként tanulmányozhatták azt az idehaza szinte ismeretlen oktatási módszert, amely a fogyatékkal élő személyek társadalmi elfogadását erősíti, és amelyről tavasszal "Magányos küzdelem - Akadálymentesítési lehetőségek a pedagógusképzésben" címmel írtak tanulmányt a Pedagógusképzés című folyóiratba. A nyelvtanárként dolgozó doktorjelöltek maguk is érintettek a témában - Mária vak, Rita gyengénlátó.

Magyar Narancs: Mi a lényege a módszernek?

Hoffmann Rita: Először olyan műveket olvastatunk a pedagógushallgatókkal, amelyekben fogyatékkal élő karakter szerepel, amelyeket aztán ki-elemzünk.

Mindenkinek vannak elképzelései a fogyatékkal élőkről, ám az sokszor nem fedti a valóságot. Azért fontos, hogy a pedagógushallgatók kimondják, amit gondolnak a fogyatékkal élőkről - például azt, hogy nem szívesen szeretnék őket tanítani - , mert így a kurzus során elkezdhetnek kritikusan

gondolkodni a témáról. És ha ez megtörténik, részt vehetnek a fogyatékos-sággal élőkre vonatkozó sztereotípiák lebontásában is. A második lépésben - memoárelemzés - megvizsgáljuk, hogy a fogyatékos-sággal élő írók hogyan élik meg a mindennapjaikat a mások hozzájuk való viszonyulásáról. Ha nem magyarázzák el időben a különbséget a sztereotípiák és a valóság között, akaratlanul is előfordul, hogy a mesék gonosz boszorkányait látjuk minden hajlott hátú néniben, aki felszáll a villamosra. A befogadó gyerekből könnyen lesz kirekesztő felnőtt. És mivel a gyerekek a felnőttektől tanulnak, mi a felnőtteket szeretnénk megszabadítani az előítéletektől. Ebben segítenek a művészetek, hiszen bátrabban beszélünk a Kis bicebócáról, mint a szomszéd kisgyerekről.

MN: A memoárelemzés miben más attól, hogy a tanárhallgatók elképzelik, milyen lenne a Kis bicebócat tanítaniuk?

Flamich Mária: A fogyatékos-sággal, tartós betegséggel élő írók munkáinak elemzéséből olyan árnyalatok derülnek ki emberi kapcsolatok születéséről, gyakran Megváltozásáról - például

amikor egy nagy műtét után az emberrel máshogy kezdenek el bánni - , amelyekről semmi más módon nem szerezhetünk tudomást. A memoárelemzés azt üzeni, hogy a világ érzékelése sokszínű. Ugyanakkor nem várja el senkitől, hogy az író köntösébe bújjon, bár kicsit mindenki beleképze magát. Mászt üzen, mint az ún. érzékenyítés, amely során az a képzet adódhat, hogy a vakok sötétben élnek. A vak emberek nem sötétet látnak, hanem semmit; és ezt a semmit nem lehet elképzelni. A sötétben ösztönösen önmagunkat keressük és találjuk, nem egy másik ember életét. Bár megtudunk néhány dolgot, például hogy

mi jelent utcán akadályt egy vak embernek, de azt nem, hogy milyen vaknak lenni.

MN: Miben új ez a módszer a magyar oktatásban?

HR: Memoárelemzéssel - ez esetben fogyatékossgal élő írók önéletrajzi írásainak elemzésével - a Berkeley Egyetemen találkoztunk, ahol Fulbright-ösztöndíjjal kutatóként figyeltettük meg az ismert vak író, Georgina Kleegé kurzusát. Magyarországon vannak műelemző szemináriumok valamilyen formában, általában gyógypedagógusok részére, de a memoárelemzés nem nagyon jellemző. Az a különös a mi módszerünkben, hogy kivesszük a fogyatékossgábrázolás elemzését a gyógypedagógia területéről.

MN: Gondolják, hogy ez az újfajta érzékenyítés gyakorlattá válhat a pedagógusképzésben?

HR: Kerülném az "érezkenyítés" szót. Az ember a legtöbbször nagyon érzékeny; a tudás az, ami hiányzik. Az ELTE Pedagógiai és Pszichológiai Karán (PPK) "A fogyatékossg irodalmi ábrázolásainak kritikai és kritikus elemzése" címmel tartottunk kurzust a tavaszi félévben. A hallgatók szívesen beszélgettek a sztereotípiákról. A szemléletváltásra viszont még jó ideig várni kell. Megtesszük, ami tőlünk telik.

FM: Ahhoz, hogy szélesebb társadalmi hatása legyen, e modulokat mindenképpen szerencsés lenne bevezetni a pedagógusképzésbe, elérhetővé tenni jog-, orvostanhallgatóknak, kommunikációs szakembereknek és így tovább, hiszen nem mindegy, hogyan beszélnek az emberrel, az emberről.

MN: Kapnak segítséget a módszer megismertetésére?

HR: Az ELTE PPK nyitottsága óriási támogatást jelent, de mások is vannak, akik hisznek a módszerben. A mozgássérült kortárs író, Böszörményi Gyula elküldte nekünk a Kucó című kisregényét, a katalán író, Jaume Cabré pedig lemondott három novellája jogdíjáról, hogy oktatási célra lefordíthassuk. Itthon, bár egyre több fogyatékossgmemoár-jellegű írásmű lát napvilágot, még kicsi a választék, nem tudunk mindig művészi munkákat ele-

mezni. A fogyatékoságmemoár a siketvak Helen Keller írásaival kezdődött. Mi, magyarok nem kisebb alkotással járulunk hozzá ehhez a ma még új, szemléletváltó műfajhoz, mint Karinthy Frigyes Utazás a koponyám körül című csodájával, így ez a mű biztosan szerepel a mindenkori olvasmánylistánkon, csakúgy, mint Zemplényi Zoltán Hoppárézimi vagy Böszörményi Gyula Fiókszavak című műve.

MN: A Berkeley Egyetem az amerikai fogyatékosmozgalom bölcsője. Feltelezem, ott nem kezelték önöket gyerekként...

FM: A Fulbright-ösztöndíj elnyerésével öt hónapot tölthettünk Berkeleyben, és még további két hónapig kutathattunk egy Kaliforniában élő magyar vállalkozónak köszönhetően. Meglepve tapasztaltuk, hogy annyi segítséget kaptunk, amennyit kértünk, és abban, amiben kértük. Sem többet, sem kevesebbet, hiszen nyilván mi tudjuk, hogy nekünk mi a legjobb. Berkeley-ben tiszteletben tartják a különbözőséget.

HR: Kicsit jó lenne ide is a Berkeley... A hazai politika megaláz minket, fogyatékosokat, például azzal, hogy a nemrég bevezetett törvénnyel csalónak tekint, anélkül, hogy tisztában lenne az értékeinkkel vagy kíváncsi lenne rájuk. Úgy tűnik, a törvényhozónak fogalma sincs arról, miért és mennyivel drágább az életünk, és ez nem csupán a drága segédeszközök miatt van így.

Eleve nagyon kevés fogyatékos foglalkoztatnak, végzettségüknek megfelelően pedig jelentősen kevesebbet. A fogyatékosággal élő személy nem sok eséllyel indul, mert "a nem fogyatékosoknak is nehéz, mit akar, akkor egy fogyatékos..." típusú sztereotípiák mindennél erősebbek.

MN: Hogyan lehet toleranciáról, társadalmi inklúzióról beszélni, ha a szegregáció már gyerekkorban elkezdődik? Hiszen a vak és a gyengénlátó fiatalok külön iskolákban tanulnak.

FM: Ma már a látássérült általános iskolás gyerekek kb. 50 százaléka többségi környezetben tanul.

HR: Az együtt nevelés egyre nagyobb tért hódít, de óvatosan kell bánni vele, mivel csupán egy bizonyos szinten, és nem is minden esetben sikeres. Csak akkor működik, ha a gyerekek már jól tudnak írni, olvasni, jól ismerik és használják saját lehetőségeiket. De ha ez már adott, mindenképp többségi iskolába kellene járniuk, felkészült pedagógusokhoz. Fontos az is, hogy megismerjék a hagyományokat, azokat a máshonnan nem megtanulható dolgokat, amelyeket a vakok adnak át egymásnak. Attól, hogy többségi környezetben él egy vak ember, még nem lesz belőle látó.

FM: Összetett ez a kérdés... Emlékszem, amikor a faluból hatévesen Budapestre kerültem a vakok iskolájába, édesanyámat a hentes nem volt hajlan-

dó kiszolgálni, amiért szüleim bentlakásos iskolába vittek. Biztos volt benne, hogy meg akarnak szabadulni tőlem. Mára ez a stigmatizáló, kirekesztő attitűd valamelyest megváltozott, de még mindig jelentős szemléletváltásra lenne szükség. A befogadás a fogyatékossgal élő személyen éppúgy múlik, mint a környezetén. A szegregált környezetnek a hagyományok továbbadása ugyan kimondhatatlan előnye, de számos veszélyt is rejt, többek között, hogy az ott dolgozó személyzet betegként, gyerekként tekint a bentlakókra. Ez pedig életre szóló nyomot hagy mindenkiben.

MN: Jellemző, hogy fogyatékossgal élő tanárok taníthatnak bármelyik iskolában?

FM: Van néhány példa, főleg zenei területen. Ungár Imre vak zongoraművész a Zeneakadémia tanára volt. Egyik barátunk Mosonmagyaróváron tanít, míg egy másik a Bartók Béla Zene-művészeti Szakközépiskolában dolgozott sok éven át. A zeneoktatás mellett a nyelvtanítás is lehet egy befogadó terület. Mi ketten például hosszú ideig az egykori MTV Oktatási Osztályán tanítottunk angol nyelvet. A felsőoktatásban, a tudomány különböző területein is számos lehetőség kínálkozna fogyatékossgal élő oktatók alkalmazására.

MN: Zenei tehetségüket Amerikában is kamatoztatták Kodály népszerű-

sítésével.

FM: Magunkkal vittünk mindent, ami itthon is örömet jelent. Például az éneklést. Énekelni Allen Shearernél, az egyetem egyik professzoránál tanultam. Korrepetitorom, Marilyn Rowland beleszeretett Kodály muzsikájába, és nagyon szívesen kamarázott. Örömmel osztotta meg új zenei élményét, Kodály Nausikaa című dalát a barátai-
val a saját házában. A dal köré egy házi koncert szerveződött.

HR: Mária egy elvált rabbi felkérésére egy meleg baptista kántor zongorakíséretével énekelt egy zsinagógában. A Berkeley kivételes példa arra, hogyan lehet a világ befogadó. Az ott tapasztaltak alapján talán itthon is megtanítható, hogy az ember nagyon értékes, ugyanakkor nagyon törékeny.

MN: Van erre a szemléletváltásra reális esély itthon is?

HR: Máriával azon dolgozunk, hogy a lehető leghamarabb megszerezzük a doktori fokozatot. Egyre mélyebbre és mélyebbre szeretnénk merülni a témában, hogy az így megszerzett tudást átadhassuk minél több embernek. Így talán a berkeley-i és a magyar szemléletmód közötti szakadék is csökkenni fog.

*Szerző: Sánta Mária
publikálva 2013/38. (09. 19.)*

<http://vakbarat.magyararancs.hu/lelek/a-vak-emberek-nem-sotetet-latnak->

Mi történt a vakvilágban

Barangolás a Bodrog és Felső-Tisza táján

Nagy ajándékot kapott a VGYHE Turista Szakosztálya a nyár végén. A Szerencsejáték Zrt. jóvoltából eljuthatunk Magyarország észak-keleti csücskébe. Jelentős dolog ez számunkra, mert látássérültek lévén, soha nem vezethetünk autót, nem tudnánk eljutni távoli vidékek eldugott helyeire.

Utunk első állomása Vizsoly volt, ahol az Árpád-korban épült, majd átépített egyszerű kis templom mestergerendája, kissé dohos levegője kellő atmoszférát teremtett az 1589-90-ben nyomtatott első, magyar nyelvre fordított Biblia megtekintéséhez. A sajtónyomtató gépen mi is kinyomtathattuk a Vizsolyi Biblia egy lapját. A Biblia másolatát láthattuk csak, de a falakról az 1940-es években előkerült eredeti freskók néztek le ránk.

A nap fénypontját Boldogkőváralja meglátogatása jelentette. Már messziről szembetűnik a meredeken kinyúló sziklanyelven épült vár. A látvány nem mindennapi, annyira a szikla szélén áll, hogy szinte lebeg a levegőben a hatalmas építmény. A monda szerint egy Bodó nevű aszaló mesterről kapta nevét, aki IV. Bélát kimentette a muhi csatából. A király meghívta Budára Bodót 7 lányával együtt, és gazdag férjeket szerzett nekik. A sziklanyelvet ne-

kik ajándékozta, de a hét vő hét éven át várat kellett építsen. Így készült el Bodó, majd Boldog vára. Nagyszerű idegenvezető mutatta be a vár nevezetességeit: az ötemeletes, három méter falvastagságú öregtornyot, az emberek lába által hajtott szárazmalmot, a felsővárban található tömlőcöt, a Druget család által épített palotaszárnyat. Fantasztikusan jó kiállítást nézhettünk meg, amely a jól látók számára volt teljes értékű. Megcsodálhattuk hazánk nagyjainak címerpajzsait, a pénz kialakulását a bronzkortól a XX. századig. A legérdekesebb a hadászat fejlődését bemutató rész volt. Terepaszталokon makettek sorozata jelenítette meg a mamut vadászatot, a római őrtornyokat vagy a muhi csata szekérvárának, királyi sátrának elhelyezkedését stb. Ilyen szemléltető eszközök segítségével lehet igazán jól történelmet tanítani. A nap eseményeit a Kossuth Emlékházban tett látogatásunk zárta, ahol értékes, szakszerű és korrekt vezetéssel ismerhettük meg a nagy államférfi életútját, és megsimogathattuk bölcsőjét is.

A második napon át kellett lépni a szlovák határt, mert a trianoni békében itt is rosszul húzták meg a határvonalat. Így történhetett, hogy külföldre kellett menjünk, hogy meglátogathas-

suk II. Rákóczi Ferenc fejedelem születésének helyét Borsiban. Lelkes vezetőnk tréfákkal fűszerezve mesélte el a település és a Rákóczi-várkastély hányattatott múltját. 1920-ban Csehszlovákiához csatolták, majd 1938-44-ig ismét Magyarországhoz tartozott Borsi. Ebben a rövid időszakban rendbe hozták a kastélyt. A háború után Csehszlovákia része lett a település. A falu lakosságának felét áttelepítették Magyarországra, helyükbe szlovákokat hoztak, az épületből raktár lett. A belsőudvarban álló nagy Rákóczi-szobrot csak a sofőr leleményessége mentette meg a bezúzástól. A rendszerváltás után a község kezébe került a kastély, és fokozatosan felújítják. Több termet berendeztek a kastélyt szépen kiépítő hajdani tulajdonosa, Lorántffy Zsu-

zsanna emlékeivel. Természetesen a legtöbb bemutatott tárgy a Rákóczi-családhoz kapcsolódik. Megható jelenet volt, mikor körbeálltuk a kis bölcsőt, mely a fejedelem bölcsőjének hasonmása. A Turista Szakosztály nevében koszorút helyeztünk el a bölcső oldalán, s a Himnusz eléneklésével áldoztunk a nagy magyar hazafi emlékének.

Nagy meglepetés várt bennünket Karoson. Az 1970-es évektől kezdték itt feltárni a honfoglalás kori sírokat. A 3 feltárt temető közül a leggazdagabbat, a 73 sírt tartalmazót jártuk be. A füves térségben kis kopjafák jelezték, hogy itt nyugodott valamelyik magyar ősünk. Fel volt tüntetve az illető neme és kora is. Egy rangos vezéri sír helyét kőhalomra állított obeliszk jelzi. 17 kilométert mentünk a busszal a Honfog-

lalás kori látogatóközpontig. Az emlékhelyen idén emelt épület, a magyarok félve tisztelt fegyvere, a visszacsapó új formáját követi. Kiállítótermeiben leletek, rekonstruált ruhák, fegyverek láthatók. Egy tegezt kézbe is vehettünk, mely a nyílveszők tartására szolgáló kb. 40 cm-es keskeny bőr tok volt. Interaktív eszközök, makettek, filmek, érintőképernyős alkalmazások tették lehetővé, hogy megismerjük a IX-X. századi magyarság életét. Mindezt betetézte az ópusztaszerihez hasonló panorámás fényjáték. A honfoglaló és kalandozó magyarokat életnagyságban lóháton, teljes fegyverzetben láthattuk, felajzott nyíllal, mennydörgés közepette. Részletes ismertetést hallottunk ez alatt a látott harcosokról. Mozgalmas élményünk után békésebb helyre, a kultúra területére tértünk.

Sárospatak 20-nál több nevezetessége közül mi az 1531-ben épült Református Kollégium impozáns épületét néztük meg. Sok híres magyar tanult falai között. Könyvtárát a háború alatt kirabolták az oroszok. A gyűjtemény nagy részét pár éve kegyeskedtek visszaadni, megtartva a legértékesebbeket. Kiállítótermeiben a város és a Rákócziak emlékeivel ismerkedtünk meg.

Szálláshelyünk, Széphalom nevezetességeinek megtekintésére áldoztuk az utolsó napot. Itt, a ma Sátoraljaújhelyhez tartozó kis településen élt Kazinczy Ferenc, a nyelvújítás vezéralakja. Innen irányította a magyar irodalmat a 19. század elején. Sétánkat a sírkert megtekintésével kezdtük. Meghatódva

álltunk meg a susogó fák alatt örök álmát alvó nagy író és családtagjai sírjánál. Egykori kúriája helyén emléksarokot emeltetett Becske Bálint, az író unokája. 1873-ban nyílt meg az oszlopaival, timpanonjával ókori görög templomra emlékeztető mauzóleum. A kis épület gazdag tárháza Kazinczy életpályájának. Személyes emlékei közül kiemelném a költő nagyméretű, szép portréit és felesége, Török Sophi hajtincset.

A közelben épült fel a modern, sok üveggel kombinált épület, melyben 2009-ben nyílt meg a Magyar Nyelv Múzeuma. Megtekintésére egy egész napot kellene szánni, ezért csak néhány dolgot ragadok ki a nagy választékból. Az Európa teremben megismerhettük a magyar nyelv helyzetét nemzetközi viszonylatban. A világ néhány ezer beszélt nyelve közül a magyar a 41. helyen áll. A Hungária teremben bemutatták nyelvünk múltját, szaknyelveket, szleng és a legújabb e-nyelvet. Kis készülékek segítségével meghallgathattuk a nyelvjárásokat vagy nagy költőink verseit híres színészek előadásában. A Magyar Nyelv Múzeumának megálmodója, megalapítója dr. Pásztor Emil, az egri Tanárképző Főiskola egykori tanára volt. Róla nevezték el a minden magyar író és költő portréját is tartalmazó galériát. Elköszönvén a kedves, segítőkész vezetőktől, hamarosan Sátoraljaújhelyre érkeztünk. A történelmi belváros utcáin haladva, felújított, szép paloták, szökőkút, a nagy Kosuth-szobor és kellemes kis kávézók vonták magukra a figyelmünket.

Érdemes volt betérni Olaszliszván a gondozott környezetben álló református templomba. Kazettás famennyezet fogadott, a szépen faragott padok közt szőnyeg vezetett az úrasztala felé. A fiatal, egyben kutató lelkész elmondta, hogy a községbe a mai Belgium területről vallonokat telepítettek be a középkorban. A nép mindenkit olasznak mondott, aki újlatin nyelven beszélt. A közlekedési útvonalak találkozásában fekvő mezőváros sokat szenvedett az átvonuló hadaktól. Az 1520-as években alakult erős, református gyülekezet csak II. József Türelmi rendelete után építhetett magának templomot. A gyönyörűen faragott szószék megcsodálása közben iszonyúan sajdult fel bennem a gondolat, milyen más arca is van a falunak, hogy egy elvadult kisebbség a gyermeke szemeláttára agyonverte az

ártatlan tanár édesapát. Hangulatunkat felvidította kirándulásunk utolsó állomásán, Tályán tett látogatásunk.

"Mélységes-mély pince mélyén" öreg, öblös hordók sorakoztak. A hűvös levegőben borszag terjengett. A boltíves mennyezet alatt, pislákoló fényben, lopóval szívott bort üvegjeinkbe a gazda. Megkóstolva a nemes italt, magyar emberhez méltóan dalra fakadtunk.

Nagyon tartalmas, kellemes három napot töltöttünk együtt, ami nem valószínű volt, ha nem kapunk anyagi segítséget a Szerencsejáték Zrt.-től. Nagyon köszönjük! Önöket az a jó érzés töltheti el, hogy 50 embernek nagy örömet, felejthetetlen élményt szereztek.

Balázs Éva

Géberjénben az "Őszi Rózsák"

Rózsa Dezső legújabb, Őszi Rózsák című verseskötetét mutattuk be 2013. szeptember 15-én Géberjénben, a Mátészalkai Járásban, a Holt-Szamos partján fekvő 541 lelkes községben.

Örömmel tettünk eleget Máténé Vincze Andrea polgármester asszony meghívásának, hiszen már nem először láttak minket vendégül. Csoportunk a Látássérültek Észak-Alföldi Regionális Egyesületének (LÉARE) versmondó tagjaiból, Rózsa Dezső verskedvelőből,

aktív és nyugdíjas munkatársaiból, valamint kísérőinkből állt.

A községi művelődési házban tartott könyvbemutatót mintegy keretbe foglalta Papp József beszélgetése a szerzővel annak életéről, munkájáról és a verseiről. A prózai részek között az adott témákhoz kapcsolódó versek hangzottak el, és szebbnél szebb népdalokat hallhattunk citerán.

A közönség megismerhette Rózsa Dezső életútját a gyermekkori évektől

napjainkig, s az átélt személyes élményeket, amelyekből a művek születtek. Megtudhattuk, hogy tizenöt éve kezdett verset írni, és azóta is rendszeresen nyúl az önkifejezés ezen eszközéhez.

A szerző Tótkomlóson született, és ott kezdte iskoláit is. Látásának romlása miatt azonban hamarosan a budapesti Vakok Intézetébe került. Közép- és felsőfokú tanulmányait Debrecenben végezte, ahol először kitanulta a kárpitós szakmát, melyet néhány év múlva felcserélt a telefonalközpont-kezelői munkára. Jelenleg is dolgozik, immár huszonnégy éve Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat Polgármesteri hivatalának telefonközpontosa.

2012-ben jelent meg Szilágyi Ildikó szerkesztésében a második verses kötet, a Papp József által lektorált és Burai István grafikusművész alkotásaival illusztrált Őszi Rózsák. A könyv mottója a "Valaha" című négy soros, amely a szerző egyik alapvető létélményét vetíti elénk: "Valaha azt álmodtam, hogy megvakulok! /S reszketve ébredtem reggel: /Ma már azt álmodom, hogy látok!/ S könnyezve ébredek.". Verseiben ennek megfelelően nagy hangsúlyjal jelenik meg a látás elvesztésétől való félelem és szorongás, melyet minden esetben felold az örökké tevékeny, minden iránt érdeklődő közösségi ember személyisége, amely a reményt soha nem engedi elveszni.

Szerelmes verseiben népdalszerű

egyszerűséggel szól a vágyakozásról, de megható a sűrű hóesésben egymás kezét fogva sétáló pár képe is, melyek mögött mindig a kedvesét meghitt szavakkal köszönő költő áll.

A kis falutól a nagyvárosig eljutó alkotó írásaiban sejtelmes, csapongó képekben jelenik meg a város és a táj leírása, amely a személyes élményből kiindulva hordozza mindnyájunkhoz szóló mondanivalóját.

Előadásunk zárásaként a polgármester asszony elmondta Rózsa Dezső - jelen kötetben nem szereplő - Eskü című versét, amely 2012 nyarán, a Géberjénben tartott állampolgári eskütételre íródott. Mindannyian meghatódva hallgattuk ennek a versnek a történetét, és azt, hogy hagyományteremtő szándékkal azóta az állampolgári eskütételek alkalmával mindig elhangzik ez a mű, melyet a község pecsétjével és a polgármester aláírásával ellátott díszes okiraton megkap mindenki, aki Géberjénben veszi fel a magyar állampolgárságot.

A műsorban közreműködött Andrasik Katinka, Donkó Jenő, Horváth Istvánné, Lakó Sándor, dr. Nagyné Berke Mónika, Papp József, Tamás Anna és e sorok írója.

Köszönjük a kedves fogadtatást és a szíves vendéglátást.

Geriné Jóna Ilona

Nyelvkönyvek látássérültek számára

A Vakok és Gyengénlátók Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Egyesülete az elmúlt években több speciálisan, kifejezetten a látássérültek igényeinek megfelelő hangzó tananyagot készített, melynek segítségével bárki, akár egyedül, tanári segítség nélkül is elsajátíthatja az angol vagy német nyelv alapjait.

A kezdő tananyagok olyan alapvető kifejezéseket, szavakat tartalmaznak, melyeket eredményesen használhatunk például egy nyaralás alkalmával. A 6 leckére bontott hangos kezdő tankönyv az alábbi témaköröket járja körbe: bemutatkozás, család, útbaigazítás, közlekedés busszal vagy vonattal, étkezés és vásárlás. Az egyes leckeiken belül hétköznapi szituációkat bemutató párbeszédet hallhatóak angolul/németül, illetve magyar fordítással is. Minden leckéhez tartozik egy szöveget, melyben a párbeszédekben előforduló szavak, ill. kifejezések hallhatóak magyar és idegen nyelven. Továbbá egy nyelvtani blokk is tartozik a leckékhez.

Nagy hangsúlyt fektettünk a tananyag készítésénél arra, hogy a CD azok számára is jól használható legyen, akik kizárólag hallás után tanulnak. Így a szavakat bár kicsit "magyarosabban" ejtve rögzítettük, de így tisztán érthető minden párbeszéd.

A hangos kezdő tananyagot elsősorban azoknak ajánljuk, akik teljesen az alapoktól akarják kezdeni a tanulást, vagy esetleg újrakezdők, és szeretnék

felfrissíteni a már homályba vesztett tudásukat.

Az oktató csomag magában foglal egy CD-t és egy nagybetűs tankönyvet. Figyelem, mivel ez az oktatási anyag elsősorban hangzó formátumban készült, ezért a nagybetűs könyv csak kiegészítés, a teljes tananyagot, így pl. a nyelvtani magyarázatokat és példákat kizárólag a CD tartalmazza! Az oktató csomaghoz mindenki megkapja a nagybetűs tankönyv digitális változatát is, így a képernyőolvasó vagy nagyító programot használó tanulók a helyesírást is elsajátíthatják. A nagybetűs könyvben a CD-n hallható angol és német nyelvű szituációk, azok magyar nyelvű fordítása, illetve a szöveget olvasható.

A kezdő angol CD ára önmagában, ill. tankönyvvel együtt is 2500 Ft, míg a kezdő német CD ára 2500 Ft + 500 Ft-ot kell fizetni azoknak, akik a nagybetűs tankönyvet is kérik.

A hangos középfeladók német tananyagot azoknak ajánljuk, akik számára a német nyelv nem idegen, korábban már tanulták, most csak feledésbe merült szókincsüket, ill. nyelvtani ismereteiket kívánják felfrissíteni. Az oktató csomagot különösen nyelvvizsgára készülő nyelvtanulóknak ajánljuk, hiszen a CD-n olyan témakörök találhatóak, melyek a szóbeli nyelvvizsgára készülőknél elengedhetetlenek (találkozás, család, lakás, lakóhely, napi beosztás, iskolarendszer). Az egyes leckeiken be-

lül német nyelvű témakidolgozások, azok magyar fordítása, szószedet, nyelvtani magyarázatok és gyakorlatok hallhatók. A nagybetűs tankönyvben a német nyelvű szövegek és a magyar fordítás is olvasható a szószedetekkel együtt. Figyelem, mivel ez az oktatási anyag elsősorban hangzó formátumban készült, ezért a nagybetűs könyv csak kiegészítés, a teljes tananyagot, így pl. a nyelvtani magyarázatokat és gyakorlatokat kizárólag a CD tartalmazza! A CD ára 3000 Ft. Amennyiben igényel hozzá nagybetűs tankönyvet is, azt a megrendelésnél külön jelezze. Az ár a nagybetűs tankönyvvel együtt is 3000 Ft.

A speciális tananyagok megvásárolhatóak egyesületünkben az alábbi módon:

Kérjük, jelezze megrendelési szándékát az info@vakegy.hu email címen. A levélben kérjük, írja meg, hogy melyik

tananyagot kívánja megrendelni (hiszen egyesületünk több hangzó tananyagot állított elő, pl. hangos kezdő angol, hangos kezdő német, ill. középhaladó német), valamint írja meg azt is, hogy a CD-hez szüksége van-e nagybetűs tankönyvre is. Fontos, hogy adja meg pontos postacímét, ahová a tananyagot postázhatjuk Önnek. Miután a megrendelt tananyag árát átutalta egyesületünk alábbi számlaszámára, a tananyagot azonnal postázzuk Önnek.

Számlaszámunk: (Szabolcs Takarékszövetkezet) 68800109-11055341.

Kérjük, a megjegyzés rovatban tüntesse fel a megrendelt tananyag nevét.

Ha szeretteit hasznos ajándékkal, és egy örök kincessel, a tudással akarja megajándékozni, akkor rendelje meg egyesületünktől valamelyik oktató csomagot!

Lakatos Anikó

Akik nem engedik, hogyan ködbe vesszen a tudás

Mostanában sokat lehet hallani és olvasni a Braille-írás jelentőségével kapcsolatos véleményekről és ellenvéleményekről. Sokak számára sajnálatos, hogy ez a téma egyáltalán ilyen formában felmerül.

A Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesülete kiáll a Braille-írás és

olvasás fontossága mellett, és ennek hangot adva a lehetőségek kiszélesítéséért idén is megrendeztük a Dr. Bánó Miklós Braille-versenyt 3 kategóriában. Mindezt a Közművelődési és Kulturális Bizottságunkkal összefogásban Budapesten az MGVOSZ Székháza

kiselőadó termében.

2013. október 5-én, szombaton reggel fél tízkor kezdtek gyülekezni a résztvevők. Az idei rendezvény felülmúlva az eddigi évek alkalmait, egy új résszel egészült ki. Kis standot állítottunk fel, mely a Braille-írás és olvasás bemutatását szolgálta a rendezvényre látogató látó kísérők és érdeklődők számára. Itt többek között kiállításra került egy mini picht-írógép, amely a látássérültek körében is kevésbé ismert ritkaságnak számít.

10 órakor Borai Botond, az Egyesület elnöke köszöntötte a megjelenteket, majd Schuck Antal, az Egyesület elnökségi tagja beszélt a pontírás számunkra ma is nagyon fontos jelentőségéről, majd átadta a szót rendezvényünk díszvendégének, Jakab Miklósnénak, aki a rendezvény névadójának, Dr. Bánó Miklósnak a családjával áll közeli kapcsolatban, többek között Dr. Bánó Miklós

unokájának a keresztanyja.

Jakab Miklósné bár látó, tökéletesen ismeri a Braille-írást, és annak rendkívüli fontosságát, erről beszélt a hallgatóknak.

Ezt követően az elnök bemutatta a különböző kategóriák zsűrijét. Az írásverseny javítói és bírálói: Borbély Lajosné és Kuminka Györgyné, az Országos Braille Bizottság

tagjai, valamint Péter Zsigmond, az Országos Braille Bizottság elnöke.

Az olvasás zsűrijében: Temmel Márta tanárnő, Páll Erika, a Szövetség Braille-könyvtárosa, valamint Taba Zsófia, a Szövetség hangos könyvtárának munkatársa.

A játék a pontokkal kategóriának zsűrije: Bereczkné Bihari Erzsébet, a Közművelődési és Kulturális Bizottság vezetője, Taba Zsófia, valamint Szombath Tiborné, a Hermina Egyesület titkárságvezetője.

Először ismertették a verseny különböző kategóriáinak a szabályait, és a lebonyolítás menetét. Az írás és az olvasás anyagának témája Gárdonyi Géza születésének 150. évfordulójára való tekintettel került kiválasztásra.

Az írásversenyben indulóknak Taba Zsófia diktálta le Gárdonyi Géza: Ábel és Eszter című műve részletét. A játékosok egyszerre írták a teremben a

diktált regényrészletet. Az irodalmi témájú szöveg, amelyet a szervezők előzetesen kiválasztottak 2 oldal Braille lap terjedelmű volt.

Az írásvetélkedő időtartama 40 perc volt.

Az írásverseny után a háromtagú zsűri elvonult, és az előre meghatározott szempontok alapján értékelték a versenyzők teljesítményét.

Az olvasásban részt vevő versenyzők Gárdonyi Géza: Egri csillagok című műve egy részletét olvasták fel. A vetélkedőn előre kihúzott sorszám alapján egymás után következtek az olvasók. Minden résztvevő azonos tartalmú szöveget olvasott fel, amelynek a terjedelme 4 Braille lap volt. A teljesítés szintideje 5 perc lett. Minden versenyző az olvasáshoz külön szövegpéldányt kapott.

Külön háromtagú szakmai zsűri értékelt a résztvevők teljesítményét. A szöveg olvasása alatt, a zsűri tagjai egyenként a saját szövegpéldányukon figyelték az ejtett hibákat, majd a vetélkedő végén közösen értékelték a résztvevők teljesítményét pontozási rendszer alapján.

Az olvasásverseny értékelése közben megvendégelték a résztvevőket.

Sorszám alapján érkeztek a versenyzők a feladat megoldására. Bereczkné Bihari Erzsébet mutatta be a "játék a pontokkal" című verseny menetét.

Minden egyes játékosnak 6 feladványra kellett válaszolnia.

A szavakat alkotó betűket, pontszámaikkal kellett megoldani. Az idei évben szükség volt a játékosok kreativitására és általános műveltségüket is próbára tették.

A versenyek végén kategóriánként egy zsűritag értékelt a versenyzők részvételét és kihirdették a végeredményt.

A verseny végeredménye:

Az írás vetélkedőn

1. Várvolgyi János,
2. Lebcelterné Veiland Orsolya,
3. Ferenczi Edit

Az olvasás vetélkedőn

1. Lebcelterné Veiland Orsolya,
2. Ferenczi Edit,
3. Csernitzky Kiss Fáni.

A játék a pontokkal vetélkedőn

1. Lukács Sándor,
2. Schuck Antal,
3. Csernitzky Kiss Fáni

A vetélkedő díjazása:

A versenyben mind a három kategóriában 3-3 díjat osztottak ki összesen 81000 Ft értékben.

Köszönjük Budapest Főváros XIV. Kerület Zugló Önkormányzatának támogatását, hogy megvalósíthattuk rendezvényünket.

Hermina Egyesület

Lenkainé Vajda Viktória, a közösség lámpása

Lenkainé Vajda Viktória siketvak. Eltökélte, hogy közösséget vállal sors társaival, hogy elérje célját, jelentkezett a Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete (VGYKE) uniós támogatásból megvalósuló projektjére, nevezetesen: "A közösség lámpásai" - Látássérültek közösségi mentorainak képzése és foglalkoztatása. Azon szerencsések között volt, akit beválasztottak a "közösség lámpásának". Sikeresen elvégezte a komplex képzést, így jelenleg kiképzett közösségi mentorként megkezdte közösségépítő munkáját a Siketvakok Országos Egyesületénél.

Viktóriával a projektről, munkájáról, céljairól és terveiről beszélgettem.

Először a kiválasztásról mesélt. Elmondta, hogy egy felvételi beszélgetés, majd egy pszichológiai teszt és informatikai tudásszint felmérést követően került be a 30 leendő mentor közé. A képzés neve: Látássérültek közösségi mentora. A projekt második részében a képzés után 18-an dolgoznak közösségi mentorként, és nem csak látássérültek, hanem olyan emberek is, akik a munkaerő-piacon más okból tekinthetők hátrányos helyzetűnek. Ilyenek pl.: tartósan munkanélküliek, megválto-

zott munkaképességűek, 50 éven felüliek. A projektvezetők részéről ez egy tudatos döntés volt, az integratív szemlélet és a közös munkavégzés hatékonysága érdekében. A tanulásban motiválta őt érintettsége, valamint szakmai ismereteinek bővítése - tudtam meg a szociális- és gyógypedagógiai asszisztensi végzettségekkel rendelkező hölgytől. Szívügye, hogy segítse sorstársait aktív szabadidejük hasznos eltöltésében. Olyan kihívás ez számára, amelynek meg akar felelni minden szempontból.

Véleménye szerint a mentor feladatai: a látássérültek, illetve a hátrányos helyzetű emberek felkutatása, a források előteremtése, aktív közösségbe integrálása, programok szervezése és lebonyolítása, a már összekovácsolódott csoportok összetartása, koordinálása. Fontos cél a működő közösségek megtartása, lehetőség szerint önállóságuk elérése.

Viktória siketvak közösségének úgynevezett Lámpás klubokat szervez.

A jogi fórumon a tagok egymás között megbeszélhetnék például az ügyintézésrel kapcsolatos élményeiket, protokollokat, gyakoribb eseteket, vagy az elengedhetetlen jogi kérdéseket. Terve-

zi egy vitafórum beindítását is, ahol egy-egy témát alaposan körbejárva vesznének ki a jelenlevők.

A Tudástár klub elsősorban a gyakorlatiasságra, a praktikusságra fektet hangsúlyt, ahol egymás tanácsaiból, megoldási javaslataiból önsegítő módon építkezhet a résztvevő.

"Érintettségemből fakadóan szívügyemnek tartom a velem egysorsú társaim életét, életminőségét. Hiszem, hogy a közösségi működés alapja az együtt gondolkodás. Ezen cél érdekében egymást segítve tudunk haladni a

megvalósítás útján. Fontosnak tartom, hogy közösségünk dinamikus legyen, jó légkörben tudjon működni, és ezt a társadalomnak is képesek legyünk megmutatni. Lámpásként igyekszem utat mutatni, hogy ez meg is tudjon valósulni." - írta hitvallásában.

Aki csatlakozni akar közösségéhez, keresse őt a:

lampas.siketvakok@gmail.com
e-mailcímen.

Kovács Judit

Újra gyűjtöttük a "Szeretet Lángját" Szekszárdon

Nyolcadik alkalommal lobbant fel a "Szeretet Lángja" a megyeszékhelyen 2013. szeptember 19-én csütörtök délután. Az idei rendezvény házigazdája második alkalommal a Vakok és Gyengélátók Tolna Megyei Egyesülete volt. A "Szeretet Lángja" rendezvényt a fogyatékkal, segítséggel élőket képviselő szekszárdi civil szervezetek 2006-ban alapították. Azóta minden évben más-más, valamilyen fogyatékkal élő csoportot képviselő civil szervezet rendez meg ezt a valódi közösség-szervező erőt jelentő, civil összefogást szimbolizáló eseményt.

Egyesületünk 2008-ban vehette át a "lángot" első ízben és közel 300 fellépő, valamint egyéb programok révén próbáltuk felhívni a fogyatékkal élőkre a figyelmet az elfogadás és a tolerancia jegyében.

A Szekszárdi Szüreti Napok társrendezvényeként megrendezésre került "Szeretet Lángja" 2013 fogyatékkal élők és barátaik közvélemény-formáló rendezvényének célja a megértés, elfogadás, befogadás erősítésével közelebb hozni egymáshoz az épek többségi társadalmát és a fogyatékkal élőket, megmutatni emberi értékeiket.

Egyfajta gesztus, amely a gyakorlatban is jelképezi a többségi társadalom nyitását a sérültek világa felé és lehetőséget teremt a kölcsönös és közvetlen kommunikációra.

A rendezvény Fővédnöke Horváth István, a Szekszárd Megyei Jogú Város polgármestere és országgyűlési képviselő nyitóbeszédében a szeretet fontosságát hangsúlyozta. Köszöntőjében fontosnak tartotta megemlíteni, hogy tudjunk szeretetet adni azoknak az embertársainknak, akik fogyatékkal vagy segítséggel élnek és példát mutatnak az egészséges embereknek abban, hogy a hátrányok ellenére is tartalmas, teljes életet tudnak élni, és helyt tudnak állni a mindennapokban.

Polgármester Úr beszédjét követően Dr. Pálos Miklós Úr, a Tolna Megyei Közgyűlés alelnöke intézett meghatározó beszédet a lelkünkben élő lángról és az azt tápláló szeretetről az egybegyűltekhöz. Csötönyi László műsorvezető konferálta Egyesületünk művészeti csoportjának tagjait egymás után a színpadra, majd más társszervezetek tehetséges előadóit, illetve az őket támogató, nem fogyatékos amatőr és hivatásos vendégelőadókat késő délutánig. A fellépők között szerepelt egyesületünk képviselőjében Rákóczi Szilvia énekes és Nagy Vendel író- költő, valamint Bálványossy Zoltán és vakvezető kutyája Bosco. Őket követte a Bartina Ze-

nekar, Tücsök Zenés Színpad, Hét-színvilág Otthon, TM-ISZI Csilla von Boeselager Otthon, Ifjú Szív Német Nemzetiségi Táncegyüttes, Mozgássérültek Egyesülete és a Fogyatékosok Nappali Intézménye.

A fellépők előadásai szünetében lehetőség nyílt a társegyesületek, valamint más Szekszárd város életében meghatározó szerepet játszó intézmények és szervezetek képviselőinek bemutatkozására is: TOSINA, Mozgássérültek Egyesülete, ÉFOÉSZ, Kids Club, Tolna Megyei Család, Esélyteremtési és Önkéntes Ház, VÁI Szilaj Zsolt, Eszterlanc Alapítvány, Caritas RÉV Szolgálat, Mentálhigiénés Műhely és még sokan mások.

A rendezvényre látogató családokat és gyerekeket a színvonalas műsoron kívül arcfestéssel, sógyurmázással, kézműves és játékos foglalkozásokkal vártuk az "Ügyes Kezek" asztalainál.

Az utolsó fellépőt követően Kovács Lászlóné a Tolna Megyei Egyesület elnöke, a rendezvény főszervezője mondott hálás köszönetet először a fellépők, valamint támogatók részére, hogy vállalták a részvételt és színvonalas műsorukkal, valamint pozitív hozzáállásukkal támogatták a rendezvény sikerességét, elősegítették a látássérült és segítséggel élő hátrányos helyzetű emberek társadalmi befogadását! Másodszor a rendezvényre látogató több száz em-

bernek, hogy érdeklődésükkel megtisztelték a Szekszárdi Szüreti Napok első rendezvényét, amely a tolerancia és elfogadás jegyében szerveződött! Jövőre közös összefogással 5 egyesület vállalta a "Szeretet Lángja" 2014 közvélemény-formáló kulturális rendezvény szervezését. Kilencedik alkalommal megrendezésre kerülő rendezvény szervezői: a Vakok és Gyengénlátók Tolna Megyei Egyesülete, ISZI Hét-

színvilág Otthon, ÉFOÉSZ, Mozgássérültek Tolna Megyei Egyesülete és TOSINA egyesületek lesznek.

Délután 18 órakor adtuk át a színpadot a Ghymes Együttesnek bízva abban, hogy jövőre ismét közösen még ragyogóbban fellobbanthatjuk a "Lángot"!

*Kovács Lászlóné - elnök
Szekszárd, 2013. október 8.*

Akadálymentesített eszközök bemutatója

A Vakok és Gyengénlátók Zala Megyei Egyesületének szervezésében 2013. október 10-én segédeszközök bemutatására és gyakorlati alkalmazásuk elsajátítására volt lehetőség Nagykanizsán a Medgyasszay Házban. A rendezvényen mintegy 120 fő vett részt.

A programban három, segédeszközöket gyártó és forgalmazó cég képviselői tájékoztatták az érdeklődőket. A Hangvilág Kft. képviselője elsősorban a beszélő eszközökről, különféle nagyítók és fehérbotok választékáról. Az "Informatika a látássérültekért" Alapítvány a képernyőolvasó és képernyőnagyító programokról, beszélő progra-

mokkal ellátott mobiltelefonról tartott tájékoztatót. A Labrador Kft. ügyvezetője digitális nagyító és olvasókészülékeket mutatott be.

A szakmai előadások után ebédre került sor. Azt követően az érdeklődők a gyakorlatban is megismerhették és kipróbálhatták a csaknem negyvenféle akadálymentesített eszközt.

A bemutató megvalósítására az Emberi Erőforrások Minisztériumához benyújtott sikeres pályázatból volt lehetősége az egyesületnek.

Lukács Gyuláné

Ahogy az MVGYOSZ ünnepelt

(fehérbot napi ünnepség a székházban)

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége idén is megrendezte Fehérbot Napi megemlékezését, melyet 2013. október 11-én tartott az MVGYOSZ székházának Hermina termében. Ez az időpont kissé korábbra esett, mint a már megszokott Fehérbot Napi ünnepségek, ennek köszönhetően az esemény nem ütközött a megyei egyesületek rendezvényeivel. Meglepően sokan érkeztek a székházba, szinte megtelt a Hermina terem. A sorokban helyet foglaltak a tageszervezetek képviselői (128 fő), a meghívott vendégek, valamint a díjazottak és családtagjaik.

Minden évben a Fehérbot Napján kerül sor a Braille-érem átadására, idén 5 emlékérmet osztott ki az MVGYOSZ elnöksége.

Bereczk Istvánné

A kulturális életben való aktív részvételért.

Hornyánszky Tivadar

A vakügyben végzett önkéntes munkájáért és a Denevér Sport Egyesületben végzett tevékenységéért.

Markot Béláné

A látássérültekért végzett közösségi munkájáért.

Dr. Sonkodi Balázs

A fehérbotok segédeszközzé történő akkreditálásában nyújtott segítségéért.

Szabó Tiborné

Vakügyben végzett kiemelkedő munkájáért.

Az ünnepségen minden díjazott megjelent, így a méltatások felolvasását a Braille-émlékérem átadása követte. Szakály Melindától az ünnepeltek nem csak az érmet és az oklevelet kapták meg, hiszen idén picit megújulás történt. Az éremhez tartozik egy kék plüssmappa, amely természetesen tartalmazza a Braille-émlékérmet, a műsorban elhangzott rövid méltatást, az oklevelet, az Országos Elnökség határozatát, valamint Louis Braille rövid életrajzát.

Szakály Melinda köszönetet mondott azoknak az embereknek és cégeknek, akik közreműködtek a tervek megvalósításában: így oklevélben részesültek a fehérbot magyar gyártásában és segédeszközzé történő akkreditálásában segítséget nyújtó szervek is:

- az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális, Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkársága

- a *Büntetés-Végrehajtás Országos Parancsnoksága*

- a *Sopronkőhidai Ipari és Szolgáltató Kft.*

- a *Nostra Vegyesipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*

- a *Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet Eszközminősítő és Kórháztechnikai Igazgatóság (GYEMSZI)*

- az *Országos Egészségbiztosítási Pénztár Ártámogatási Főosztály*

Szakály Melinda elmondta, hogy a fehérbotok, mint a vakok legfontosabb segédeszközének magyarországi gyártása és segédeszközzé történő akkreditálása tavaly novemberben indult el. Az elnök asszony, mivel a segédeszköz helyzetben változás nem történt, levelet küldött Orbán Viktor miniszterelnök úrnak, aki az ügy intézését Dr. Sonkodi Baláznak adta át.

Hosszas egyeztetéseket követően, és az adminisztráció útvesztőjének végigjárása után az ünnepségen bejelentették, hogy a fehérbotokat a Márianosztrai és a Sopronkőhidai Fegyház és Börtönben fogják gyártani, és a kedvező árú, jó minőségű magyar gyártmányú fehérbotok várhatóan januárban kerülnek forgalomba, támogatottan ki-

zárólag az MVGYOSZ segédeszköz boltjában lesznek kaphatók.

A fehérbotok akkreditációs költségének kifizetésére a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének nem volt anyagi forrása, ezért azt Soltész Miklós államtitkár segítségével az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális, Család- és Ifjúságügyért Felelős Államtitkársága finanszírozta.

Terveink között szerepel a beszélő vérnyomásmérő orvosi segédeszközzé nyilvánítása, melynek eredménye az lesz, hogy a látássérültek ezt a fontos eszközt is receptre felírva OEP támogatással vásárolhatják meg. Az akkreditálási költség finanszírozására az anyagi forrást, a DM kampány beszélő segédeszközökre irányuló céladományainak kamatából kívánjuk finanszírozni. - hangzott el az ünnepségen.

Az emlékérmek átadását színvonalas kulturális műsor követte és tette teljessé. A közönség gyönyörködhetett Karsai István zongorajátékában és Bazsinka Zsuzsanna operaénekesnő előadásában. Terhes Gábor és Kovács Béla szavalataikkal színesítették a programot. Ézsiás László Írás című versét mondta el nagy sikerrel.

A Vakok Világa szerkesztőjeként gratulálok a díjazottaknak. A méltatókat alább közlöm azért, hogy minden olvasó megismerje a Braille-emlékermesek évtizedekre visszanyúló áldozatos munkáját és tevékenységét.

Bereczk Istvánné

A Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesülete Elnöksége Braille-émlékérem adományozását javasolja Bereczk Istvánné részére.

Bereczk Istvánné 1965 óta vesz részt szövetségünk munkájában. Kezdetben a Homérosz Kórus, majd a Rithnovszky János vezette Esztrád csoport tagjaként. Ezt követően 1973-tól hosszabb ideig - családi okokból - szünetelteti tevékenységét. 1990 óta azonban ismét jelen van, szerepléseivel színesíti rendezvényeinket.

A VGYHE tagjaként egyesületünk 2005-ös megalakulása óta jelentős szerepet vállal a szervezet kulturális életének irányításában. Számos országos rendezvénysorozat létrehozása, szervezése fűződik a nevéhez. Bevonja ezekbe a vidéken kulturális tevékenységet folytató tagegyesületeket is. Említésre méltó az a munka is, amellyel országhatárokon kívüli kapcsolatokat épített ki látássérülteket tömörítő szervezetekkel és egyéb magyar civil szervezetekkel. Az 1988-ban alakult Horizont Kultúrcsoport vezetése mellett közösség-szervező tevékenysége is jelentős (Nosztalgia Klub, 1994 óta).

*

Hornyánszky Tivadar

A Vakok és Gyengénlátók Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Egyesülete Braille emlékérem adományozását javasolja Hornyánszky Tivadar részére.

Hornyánszky Tivadar 1934. január 30-án született Miskolcon. Középiskolai tanulmányait Sárospatakon végezte a II. Rákóczi Ferenc Református Gimnáziumban, majd ezt követően a kazincbarcikai Irinyi János Vegyipari Szakközépiskolában vegyész technikus végzettséget szerzett, e szakmában dolgozott 1983-ban történt rokkantnyugdíjazásáig. 1980-ban retinaleválás következtében lett látássérült, 1983-tól az MVGYOSZ vak tagja.

Az MVGYOSZ B.A.Z. Megyei Szervezete újraélesztésében játszott nagy szerepet. 1983-ban a megyei titkár általános felhívással fordult a tagsághoz és társadalmi munkásokat keresett. Ekkor jelentkezett Hornyánszky Tivadar.

A megyében kialakításra került a területfelelősi rendszer. Hornyánszky Tivadar 1984-től Kazincbarcika város és vonzáskörzetének területfelelőse. Heti rendszerességgel tart ügyfélfogadást.

Időközben több cikluson át a megyei szervezet, majd a megyei egyesület elnökségének tagja. Korábban a megyei szervezet elnöke is volt több alkalommal.

Több cikluson át, mint országos küldött képviselte a megyei szervezetet, illetve az egyesületet.

Megalakulásától kezdve támogatta, majd vezette az MVGYOSZ Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Szervezet Denevér Sport Egyesület teke csapatát.

Tevékeny szerepet játszott a megyei szervezet által 3 évente, összesen öt alkalommal megtartott "Borsodi Randevú" elnevezésű rendezvényünk megszervezésében és lebonyolításában.

Hornyánszky Tivadar tiszteletre méltó életkora (79 éves) és betegségei ellenére töretlen lelkesedéssel végzi jelenleg is társadalmi munkáját, mint megyei elnökségi póttag és Kazincbarcika város és környékének területfelelőse.

*

Markot Béláné

A Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesülete Braille-émlék-érem adományozását javasolja Markot Béláné Lázár Éva részére.

Markot Béláné Éva 1987 őszén kezdte meg huszonhat évesen a Magyar Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok megyei szervezetében az ügyintézői munkakör feladatainak ellátását. Emberközpontú, a közösségi élet fellendítését szorgalmazó szemlélettel indult mintegy negyedévszázados tevékenykedése. Több mint másfél évtizedig egy személyben biztosította a szervezet működéséhez szükséges feltételeket: szervezési, gazdálkodási, adminisztrációs, ügyviteli, szolgáltatói, információs feladatokat végzett körültekintő precizitással.

A gyakran költözni kényszerülő, sokszor méltatlan körülmények között működő irodákból igazi ügyfélmarasztaló életteret varázsolt. Nyitott ajtóval és nyitott szívvel fogadta a betérőket. Őszinte figyelemmel viseltetett irántuk, mindig megtalálta velük a közös hangot.

Pozitív életszemlélettel, valódi belső értékek mentén vett részt a szervezet közösségteremtő missziójában. Bábáskodott a szolnoki Segítő kezek klub 1988-as születésénél, majd tevőlegesen is közreműködött a megyeszerte megalakuló önszervező csoportok programjain. Országjáró kirándulások, egészségnevelési és sportnapok, fehér bot napi ünnepek egész sorát, valamint egyéb közösségi alkalmak hátterét biztosította önkéntesek munkájának összefogásával. Nevét megyehatárainkon kívül is jól ismerték.

2011-ben az újjászerveződött a vezetői testület, amely számára is új perspektívát ígért, de lendületét megtörte a váratlanul támadó, alattomos betegség. A sors kegyetlen iróniájaként a látását is nagymértékben elveszítette. Orvosi javaslatra úgy döntött, hogy megválna az egyesület munkatársi státuszától, és energiáját családjának szenteli.

Önkéntesként azonban továbbra is felajánlotta segítségét.

*

Dr. Sonkodi Balázs

A Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Braille-émlékérem adományozását javasolja Dr. Sonkodi Balázs részére.

Az MVGYOSZ 2012. október 30-án kereste meg a Miniszterelnöki Hivatalt a látássérültek egyik legfontosabb segédeszköze, a fehérbot tarthatatlanul magas ára és az OEP által támogatott fehérbotok rossz minősége miatt. A meghallgatással Dr. Sonkodi Balázst bízták meg, aki a témában jól felkészülten fogadta az Elnököt és a Hivatalvezetőt. Az együttműködés eredményeként a Sopronkőhidai és a Márianosztrai Fegyházban jó minőségű, magyar fehérbotokat készítenek.

Dr. Sonkodi Balázs az OEP-pel történő tárgyalások megkezdésében is segítséget nyújtott, melynek köszönhetően elindulhat a fenti botok segédeszközként történő akkreditálása. Szintén Dr. Sonkodi Balázs és Fülöp Attila helyettes államtitkár közreműködésével az MVGYOSZ ígéretet kapott Soltész Miklóstól, hogy az EMMI biztosítja a háromféle fehérbot akkreditálási költségét.

Dr. Sonkodi Balázssal egyéb eszközök segédeszközzé nyilvánításáról is folynak tárgyalások, (Iphone okostelefon), amelyek ügyében a Szövetség a továbbiakban is számíthat támogatására.

Szakály Melinda elnök asszony számára meglepő és váratlan volt az a pozitív és konstruktív hozzáállás a vakügyhöz, melyet Dr. Sonkodi Balázs az együttműködés során tanúsított, hiszen nem érintett az ügyben, és nem volt közvetlen kapcsolata a látássérültekkel, illetve látássérültekkel foglalkozó intézményekkel. Segítségével egy már évek óta húzódó, szinte megoldhatatlannak látszó problémát sikerül orvosolni, mely nagymértékben segíti a látássérültek önálló közlekedését.

*

Szabó Tiborné

A Vakok és Gyengénlátók Békés Megyei Egyesülete Braille-émlékérem adományozását javasolja Szabó Tiborné részére.

1995 óta tagja a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Békés Megyei Szervezetének. Munkáját megyei küldöttként kezdte. 2003-ban a megyei szervezet titkárának választották, majd a 2004-ben önállóvá vált Egyesületünk elnöke lett.

Irányítása alatt az Egyesület tulajdonába került a Békéscsaba, Luther u. 13/a. szám alatt található megyei székház, mely felújításra került, és benne megteremtődtek a működéshez szükséges feltételek.

8 éves elnöki tevékenysége során konferenciákat, kerekasztal fórumokat, érzé-

kenyítő programokat, kistérségi információs napokat, iskolákban esély órákat szervezett. A szakmai munkán túl számos közösségi és kulturális program lebonyolítása fűződik nevéhez.

Szabó Tiborné nem csak egyesületében, hanem más szervezetekben is vállalt tisztséget. Az Országos Szövetségnek 2005 óta elnökségi tagja, majd alelnöke volt. 2007-től 2010-ig a Magyar Televízió Közalapítvány Kuratóriumának tagja, 2008-tól 2012-ig a Békéscsabai Civil Szervezetek Szövetségének alelnöke.

Újabb pontírású kiadvány

A Weöres Sándor Centenárium Emléki Év tiszteletére az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium közreműködésével 2013. október 15-én, a Fehérbot Nemzetközi Napján sajtótájékoztató keretében mutatták be Weöres Sándor Válogatáskötetének a Braille-írással készült kiadását a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége Székházában. Az ünnepségen jelen voltak: Balatoni Monika, a KIM társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára, mint a Weöres Sándor Centenárium Emléki Év koordinátora, Soltész Miklós, az EMMI szociális és családügyért felelős államtitkára, és Szakály Melinda, a Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöke.

Legutóbb Búcsú Vera Erotokulinária című verseskötete jelent meg pontírásban, 2010-ben. 2013-ban Weöres Sándor verses válogatásának örülhetnek kisebbek és nagyobbak. Az ezer példányban készült könyvet többek között az ország területén működő

rehabilitációs központok, vakokkal és gyengénlátókkal foglalkozó intézmények, könyvtárak és megyei egyesületek között osztják szét - közölte Szakály Melinda.

A 23 verset tartalmazó kiadvány a Weöres Sándor Centenárium Emléki Év keretében jelent meg, amelyet az MVGYOSZ nyomdája készített el.

A Steinert Ágota irodalomtörténész szerkesztette kötetben sem témái, sem időbeli korlátok nincsenek, és számos olyan verset is tartalmaz, amelyek a filozofikus költőt mutatják be az olvasóknak. Balatoni Monika kiemelte: a versek összeválogatásakor arra törekedtek, hogy a kötet azoknak is élményt nyújtson, akik először találkoznak Weöres Sándor költészetével.

Kroll Zsuzsanna, az MVGYOSZ érdekvédelmi vezetője beszédében külön köszönetet mondott az ötletgazdáknak és megvalósítóknak, hiszen a kötet a vak embereknek azt az olvasás élményt adja vissza, amit bárki átélhet akkor, ha könyvet vesz a kezébe. Sok Braille-

írást kedvelő látássérült egyetért Kroll Zsuzsanna véleményével, hogy a pontírás ismerete a vakok számára nélkülözhetetlen kommunikációs csatorna és az "intim befogadás" eszköze.

A sajtótájékoztató zárásaként átadták a megjelent intézmények képviselő-

inek az első elkészült köteteket.

A könyv néhány példánya az MVGYOSZ könyvtárában is megtalálható lesz.

Kovács Judit

Fehérbot napi ünnepség hangoskönyvvel

Muzsikát és novellákat hallgatva ünnepelték Szegeden a megyei látássérültek a Nemzetközi FehérBot Napját. Az Eötvös-kollégisták meglepetéssel készültek.

Mintegy hatvan vak és látássérült ember ünnepelte a Fehérbot Nemzetközi Napját (október 15.) szombaton az újszegedi Bálint Sándor Művelődési

Házban. Zongoraprodukcióval, harmonikaszóval, énekkel és irodalmi művek felolvasásával szórakoztatták a közönséget a Vakok és Gyengénlátók Csongrád Megyei Egyesületének (VAGYCSOME) rendezvényén. Dr. Jáksó László emlékplakettet kapott Kiss Ernő, a Bálint Sándor Művelődési Ház igazgatója. Az elismerést 2009 óta

minden évben egy olyan személynek adják, aki kiemelkedően sokat tett a Csongrád megyei látássérültekért. Mindig fontos kötelességének érezte a látássérültek támogatását, és rengeteg energiát kap a sérült emberektől - reagált a közművelődési szakember meghatódva.

Az SZTE Eötvös Loránd Kollégium kis csapata és Nagyillés János egyetemi oktató Szép Ernő Nyúlláb című művét és

Idén Kiss Ernő kapta a Dr. Jáksó László-emlékplakettet.

Fotó: Karnok Csaba

kacagató Örkény Egyperceseket hozott az ünnepségre. A kollégisták az idén május-júniusban hangoskönyvet készítettek a VAGYCSOME tagjainak, ezt is mindenki megkapta CD-n.

- Az önkéntesség és a társadalmi felelősségvállalás fontos számunkra, ezért gondoltuk, hogy hangoskönyvet készítettünk. Nagyjából húszan vettünk részt a munkában. Kosztolányi Dezső Esti Kornél kalandjai című szerzeménye, néhány Kosztolányi-vers és Arany-balлада van a lemezen. Szándékosan olyan

műveket választottunk, amelyek nem érhetők el a Magyar Elektronikus Könyvtár hangtárában - tudtuk meg a hangoskönyv ötletgazdájától, Saródi Szilviától.

A fehérbot napi ünnepre elsősorban Csongrád megyeiek érkeztek, de jött néhány vendég Bács-Kiskun megyéből, a budapesti Hermina Egyesülettől és Szerbiából is.

Vida-Szücs Imre

Tapintható tárlat a Szépművészeti Múzeumban

Joan Miró festményeiből rendezett a Szépművészeti Múzeum tapintható tárlatot október 10-15-e között vak és gyengénlátó emberek számára. A katalán festő festményeit A4-es méretben, dombornyomásos technikával tették kézzel foghatóvá az érdeklődők számára. A művek pontírású feliratait a Vakok Állami Intézete készítette el, amely tájékoztatta a szemlélőt többek között a kép címéről és annak származási helyéről.

A sajtótájékoztatóval egybekötött megnyitón Mihály Mária, a Szépművészeti Múzeum főigazgató-helyettese elmondta, hogy ez már a hatodik olyan tárlat, amely a látássérülteknek nyújt betekintést a művészetekbe és történelmi korszakokba. Miró domborított

festményeinek kiállítása egy újabb törekvés és kísérlet arra, hogy mindenki befogadóvá válhasson, hiszen a "művészet mindenkié". Ezt a nézetet magáénak vallja a kiállítás megszervezésében közreműködő 90 Decibel project vezetője, Bonecz Ervin is. A program fővédnöke, Theresa Bubbear brit nagykövet-helyettes említést tett arról az okostelefonos jelnyelvi alkalmazásról (sing-language jelnyelv), amely a siketeknek teszi lehetővé, hogy az érintettek jelnyelven kaphassanak információkat az épületről, a kiállítási tárgyakról, a gyűjteményekről.

Igény szerint a látássérülteket tárlatvezetők segítették a tapintható reprodukciók értelmezésében, ami véleményem szerint, nem egyszerű. Miró fest-

ményeit a színgazdagság, az absztrakt ábrázolás, a játékosság és a vidámság jellemzi, gyűjtöttem be az információkat az egyik tárlatvezetőtől. A festmé-

nyek befogadása a szemlélődőn múlik, csak képzeletünk szabhat határokat.

Kovács Judit

Munkaképesség Café a Világ-Tér-Kép Közhasznú Egyesülettel

"Gondolkoztál-e már azon egy kávézóban üldögélve, hogy milyen jó lenne belehallgatni a szomszédos asztalnál folyó beszélgetésbe - különösen, ha az elkapott szófoszlányok alapján Te is érintettnek éreztél magad a témában?" - teszik fel a kérdést a Munkaképesség Café facebook esemény oldalán. A VTKE Munka-KÉPESkönyv projektjének keretén belül most lehetőség volt arra, hogy ne csak belehallgassunk, hanem megoszthassuk gondolatainkat a fogyatékkal élőket, főképp a

látássérülteket érintő munkakeresési és elhelyezkedési problémákkal kapcsolatban. A workshop során alkalmazott World Café technika lényege éppen az, hogy a tapasztalatok megosztására és együttgondolkodásra ösztönözzön, s ehhez oldott, inspiráló légkört teremtsen. A beszélgetésen három fő kérdés volt a középpontban: min múlik a sikeres álláskereső;

nehezebb-e elhelyezkedni a megváltozott munkaképességűeknek, és mit tehetnek ők maguk a sikeres elhelyezkedés érdekében. Minden kérdést más-más asztaltársasággal vitathattuk meg. Érdekes volt hallani a különböző vélekedéseket, eltérő nézeteket, de a legtöbb esetben mégis sok hasonlóság volt a felvetések között. "Jó volt összeszedni együtt a válaszokat, strukturáltabban látom a témát. Sok közös pont volt, tulajdonképpen ugyanarról beszéltünk, csak más megközelítés-

ben." - jelzett vissza az egyik résztvevő a beszélgetés szervezőinek, Kappel Katának és Bereczki Nelinek. S hogy a beszélgetés még felszabadultabb legyen, a Café háziasszonyai gondoskodtak a kávéházi hangulatról is: ízlésesen megterített asztalok várták a vendégeket, a háttérben pedig halk zene szólt.

A három feltett kérdést 20-20 percen keresztül vitattuk meg. A vélemények konklúziójaként előkerült az önismeret fontossága, a pozitív és motivált hozzáállás, illetve az elvárt kompetenciák - gondolva itt például a megfelelő önéletrajz és motivációs levél megírására, vagy a megfelelő válaszcímre egy interjúhelyzetben. Az alkalom keretei csupán azt tették lehetővé, hogy az

említett témákról közösen kezdjünk gondolkodni, és hogy kiinduló alapja lehessen egy gyakorlatorientált álláskereső tréningnek, mely novemberből meg is valósulhat, ha az egyesület egy éppen futó pályázata sikerrel zárul. A Munka-KÉPESkönyv hatalkalmas felkészítője minden olyan megváltozott munkaképességű álláskereső számára nyitva áll majd, aki szívesen képezné magát acélból, hogy gördülékenyebb legyen az elhelyezkedése a nyílt munkaerőpiacon. A lehetőségekről a www.munkakepeskonyv.vtke.hu oldalról tájékozódhatnak az érdeklődők.

Tóth Evelin

Fehér Bot Napja Oroszlányban

Országszerte megemlékeztek október 15-ről, a FehérBot Napjáról, mely egyben a Vakok Világnapja is.

A képen Várvölgyi János látható

A Komárom-Esztergom Megyei Vakok és Gyengénlátók Egyesülete is megünnepelte ezt a napot, a tagsággal egyetemben. A helyszín az Oroszlányi Művelődési Ház volt, a fő támogató pedig a helyi önkormányzat.

Az elnök asszony, Nagyné Papp Edit köszöntőjében méltatta e jeles napot, mikor az átlagosnál is nagyobb figyelmet kapnak a vakok és gyengénlátók. Ők azok, akik sajátos élethelyzetükben is kitartással veszik az akadályokat, akiknek különösen fontos a sorstársi

közösség és összetartás. Az 53 éve működő megyei szervezet programjaival ennek az igénynek ad teret, valamint céljai szerint továbbra is azon dolgozik, hogy a látássérültek egyenlő eséllyel induljanak az egészségesekkel az élet minden területén.

Szó esett a köszöntőben Louis Braille-ről, a pontírás megalkotójáról, valamint Guilly d' Herbemont francia grófnőről is, aki figyelemfelhívásként fehérbotot "adott a vakok kezébe". De nem maradtak ki a méltatásból a mai kor modern segéd- és technikai eszközeinek, digitális és számítástechnikai alkalmazásainak fejlesztői és adományozói sem.

E jeles napon szívet melengető mű-

sorral készültek a sorstársak. Nyitásként Farkas Katalin spanyol dalokat adott elő, melyet szintetizátoron kísért. Nagy Zoltánné verset szavalt, Herczegh Ferencné népdalokat énekelt, és végül a műsort Várvölgyi János zongorajátéka zárta.

Ezután bállal folytatódott az est, ahol Farkas Katalin és a Sváb Legények zenekar gondoskodott a jó hangulatról.

A rendezvényen mindenki nagyon jól érezte magát, és még útban hazafelé is az élményeket taglalták a résztvevők.

Kellemes, emlékezetes délután volt a FehérBot napi rendezvény az oroszlanyi kistérség körében.

Vakok és Gyengénlátók KEM Egyesülete

Őszi bajnokságok Tatabányán

A képen a lengőteke csapattagjai láthatóak

A Vakok és Gyengénlátók KEM Egyesületében ismét érdekes programra kaptak meghívót a sorstársak.

A tavaszi után érkezett az Őszi bajnokságok ideje is. Hagyományos sportnap ez, hosszú ideje küzdenek az egyesület vállalkozó kedvű tagjai vaksakk, logikai játékok, és lengőteke sportágakban.

Most még az idő is kedvükben járt a versenyzőknek. Szikrázó napsütésben, kellemes melegben folyt a szabadtéri program, a len-

gőteke bajnokság. Az indián nyár a teljes közösséget előcsalogatta, ebben a játszmában mindannyian részt vettünk.

A szellemi sportágakban már ki-ki érdeklődési köre szerint indult. Míg a sakkosok megfeszített figyelemmel, minden tudásukat latba vetve próbáltak túljárni egymás eszén, addig a logikai játékok résztvevői vidáman, nagyokat nevetve cselezgették ki egymást.

A kellemes délután végére az ered-

mények is megszülettek, kupák, érmek gazdára leltek. Vaksakkban Csuka István, logikai játékokban Szócs Zoltáné, lengőtekében pedig Németh Istváné "állhatott a dobogó legfelső fokára".

A program végeztével mindenki jókedvűen tért haza, hisz ha kupát nem is mindenki kaphatott, a vidám délután, a baráti összejövetel mindenkit kárpótol.

Vakok és Gyengénlátók KEM Egyesülete

Gárdonyi 150

1552. október 17-én az egri vitézek legyőzték a hatalmas török sereget. Dobó István és a maroknyi egri hős csapat maradéktalanul beírta nevét a magyar

történelem emlékkönyvébe.

Az egri várvédők hősiességét megírta Gárdonyi Géza az Egri csillagok című regényében. Az író nagymértékben kötődik Egerhez. Sokáig élt a városban és itt is temették el. Az egri vár bevett bástyájában található a sírja.

Ezek a kiemelkedő történelmi és irodalmi gondolatok megérintették a Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesülete Horizont Kultúr csoportját, és

arra az elhatározásra jutottunk, hogy Gárdonyi Géza munkásságát ismerve jó volna egy műveltségi vetélkedőt szervezni.

150 éve született Gárdonyi. Nagy idő, bár emlékét műveiből készült filmek, és a köztudat őrzi, mégis jó lenne föleleveníteni és mondanivalójából hagyományteremteni, hiszen október 17. nem csak az egri hősök emléknapja, hanem egyben Gárdonyi emléknapja is.

A vetélkedőt meghirdettük 2013 nyarán a Vakok Világában és a hírleveleken. A felkészülési anyag Gárdonyi Géza élete, az Egri csillagok regény és Az én falum novellafüzér volt. Nagy örömkre szolgált, hogy 9 csapat jelentkezett a megmérettetésre az ország szinte minden tájáról.

2013. október 19-én rendeztük meg a vetélkedőt az MVGYOSZ székháznak Hermina termében. A csapatokat és a megjelent közönséget Borai Botond, a VGYHE elnöke köszöntötte, majd Bereczk Istvánné, a Horizont Kultúrcsoport vezetője ismertette a csapatokkal a játék szabályzatát. A 4 fős csapatok a következő helyszínekről jelentek meg:

Budapest és Pest-megye 3 csapattal vett részt

Csongrád-megye 1 csapattal

Fejér-megye budapesti résztvevővel vegyesen 1 csapattal

Heves-megye 2 csapattal

Szabolcs-Szatmár-Bereg-megye budapesti résztvevőkkel 1 csapattal

és Tolna-megye is 1 csapattal jelentkezett játékra

A játékmeister Erdős Imréné, az MVGYOSZ hangoskönyvtárának vezetője ismertette Gárdonyi Géza életét, majd kezdetét vette a vetélkedő.

A fordulók a következőképp történtek:

Az első fordulóban minden csapat két kérdést kapott Gárdonyi Géza életéből.

A második fordulóban minden csapat négy kérdést kapott Gárdonyi Géza Egri csillagok című regényéből.

A harmadik fordulóban "ki mondta, kinek" címmel elhangzott egy regényrészlet, a párbeszéd két szereplőjét kellett felismerni minden csapatnak.

A negyedik fordulóban minden csapat húzott egy regényhős nevet és arról a személyről kellett két percben jellemrajzot készíteni.

Az ötödik fordulóban Az én falum című novellafüzérből hangzott el kérdés minden csapat részére.

A hatodik forduló a Gárdonyi-totót tartalmazta, melyet kinyomtatva kiosztottunk és minden csapatnak 13+1 kérdésre kellett válaszolnia Gárdonyi munkásságából és korából.

A fordulók közti szünetekben a közönség számára is tettünk fel kérdéseket.

A vetélkedő a következőképpen alakult:

3. díjat nyert Csongrád-megye csapata, akik a Fővárosi Állat- és Növénykert díját vehették át.

2. díjat nyert Fejér-megye és Budapest

vegyes csapata, akik a Láthatatlan Kiállítás által felajánlott díjat vehették át.

1. díjat nyert Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és Budapest közös csapata, akik a Petőfi tanya étterem díját vehették át.

Meglepetéssel és örömmel töltött el minket a csapatok felkészültsége és a közönség nagy érdeklődése. El is határoztuk, hogy minden évben aktuális költő, író, vagy történelmi személyiség tiszteletére, hagyományőrző programként rendezünk egy-egy ilyen művelt-

ségi vetélkedőt.

Fontos, hogy megismerjük hőseinket, hírességeinket és a hírességek által megírt életre keltett régi korokat, régi tájakat, és a múlt hagyományait.

Fontos a múlt, fontos a jelen, de még fontosabb a jövő, Ahogy a költő is mondja: "Hass, alkoss, gyarapíts, s a haza fényre derül" Kölcsey Ferenc

Bereczk Istvánné

Kedvezményes jegyek az Újszínházban

A Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete (VGYKE) és az Újszínház vezetői együttműködési megállapodást írtak alá.

A megállapodás a 2013. évi Fehér bot napja alkalmából jött létre a vak és gyengénlátó emberek kultúrához, ezen belül a kizárólag magyar darabokat műsorára tűző Újszínház előadásaihoz való hozzáféréseinek elősegítése érdekében.

Az Újszínház felajánlotta, hogy a Gyengénlátók Általános Iskolája, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye és Diákotthona, valamint a Vakok Óvodája, Általános Iskolája, Speciális Szakiskolája, Egységes

Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Diákotthona és Gyermekotthona tanulói, valamint a csoport kísérője, az Újszínház előadásait térítésmentesen látogathatják; a VGYKE tagjai kedvezményes jegyeket vásárolhatnak az Újszínház valamennyi előadására.

A VGYKE az előadásokról honlapján, hírlevelében, valamint facebook oldalán rendszeresen hírt ad, tagjai körében az Újszínház előadásait népszerűsíti. A nehezen közlekedő tagtársak szállításáról támogató szolgálata bevonásával gondoskodik. A felek vállalják, hogy amennyiben erre lehetőséget látnak, vagy forrásokkal rendelkeznek, a színház előadásait, illetve azok egy részét kifejezetten a vak és gyengénlátó

emberek számára akadálymentessé teszi, pl. élő narráció és kulisszabejárás biztosításával.

Ezen tevékenységek megvalósítására mindkét fél keresi a lehetőségeket, pl. pályázati vagy egyéb forrásokat és a területen kompetens szakemberek bevonásának lehetőségét.

A felek az együttműködési megállapodást határozatlan időre kötötték.

A sajtótájékoztatón Dörner György elmondta, hogy az Újszínház kereste fel az Egyesületet ötletével. Véleménye szerint sosem késő jót tenni és a színházat megmutatni mindenkinek, az esélyegyenlőség jegyében. "A kerekesszékekkel közlekedők már akadálytalanul látogathatják az Újszínházat, s megtettük a magunkét siket és nagyothalló felebarátaink érdekében is, bár e téren van még mit tökéletesíteni. Most a látásukban korlátozottak segítségével törjük a fejünket, hisz nagyon szeretnénk, hogy a vakok és gyengénlátók is tudjanak örülni a mi munkánknak, játékokunknak, szeretnénk, ha legyőzhetnének a szó szerint legképtelenebb akadályokat is."

Fodor Ágnes, a VGYKE elnöke: "A közép-magyarországi régióban élő 8000 látássérült ember ezzel egy eddig példa nélküli lehetőséghez jut. Hiszen orvosi segédeszközökhöz és a hétköznapiakat megkönnyítő kellékekhez többé-kevésbé hozzájuthatnak a vakok és

gyengénlátók támogatott áron is, de egy olyan komplex művészeti élményt, mint a színház, most először vehetnek igénybe kedvezményrel. Az Újszínház kezdeményezése mások számára is követésre méltó." - Adta hírül a VGYKE az Országos Sajtószolgálat az MTI-nek eljuttatott sajtóközleményében.

Forrás:

http://os.mti.hu/hirek/90884/a_vakok_es_gyengenlatok_kozep-magyarorszagi_regionalis_egyesuletenek-vgyke_kozlemenye-1_resz

http://os.mti.hu/hirek/90885/a_vakok_es_gyengenlatok_kozep-magyarorszagi_regionalis_egyesuletenek-vgyke_kozlemenye-2_resz

A kedvezményre jelenleg a VGYKE tagjai, valamint a sajtóközleményben megemlített iskolák tanulói jogosultak. Fodor Ágnes kérdésemre elmondta, hogy a kedvezményt szeretnék szélesebb körben is kiterjeszteni, de ahhoz előbb meg kell teremteni annak feltételeit például önkéntesek bevonásával. A 2013 októberében aláírt megállapodás az első lépcsőfoka a sikeres együttműködésnek.

Az Újszínház repertoárjáról a www.ujszinhaz.hu honlapon található információ.

Megjelent az Infoalap által fejlesztett DEX program legújabb változata

A 2013-as Nemzetközi Fehér Bot nap alkalmából megjelent az "Informatika a látássérültekért" Alapítvány programozói által fejlesztett DEX (Dramatizált Elektronikus Könyvszerkesztő és Hangoskönyv konvertáló) szoftver legújabb, 2.5-ös változata.

A DEX program segítségével a JAWS képernyőolvasó, valamint a MAGic és ZoomText képernyőnagyító szoftverek felhasználói egyszerűen készíthetnek Braille-, hangos- vagy DAISY formátumú könyveket. A DAISY kiadványok egyesítik a hangos- és az elektronikus formátumban hozzáférhető könyvek előnyeit. A Daisy-könyvek kellemes hangon hallgathatóak, és a hangzó részben könnyen navigálhatunk fejezetenként, bekezdésenként, de akár mondatonként is. Ezen könyvek nem csak számítógép segítségével olvashatók, hanem okos telefonon is, így akár útközben is olvashatjuk kedvenc regényünket.

A ma megjelent szoftververzió főbb újdonságai a következők:

- Az eddig támogatott Windows XP, Vista és 7 rendszerek mellett mostantól már Windows 8 operációs rendszerre is telepíthető a DEX.

- A 64 bites rendszereken is lehetővé vált a program használata.

- A 2010-es verzióval bővült azon Microsoft Office csomagok köre, amelyekkel együtt tud működni a legfris-

sebb kiadás.

- E programverzió már támogatja az ingyenes irodai szoftvercsomagokban elterjedt odt (open document text) formátumú dokumentumok feldolgozását is.

- A DEX a hazai szabványnak megfelelő, magas szintű Braille-konverziós szolgáltatást nyújt, amelyben további 50 százalékkal emeltük a Braille-írás kivételeinek helyes kezelését.

- A Braille nyomtatás megkönnyítése érdekében megadható, hogy a DEX a kívánt lapméretre formázza a dokumentumot. A lapok számozásán kívül megadható az egy oldalon szerepeltethető sorok, és az egy sorban megjeleníthető karakterek maximális száma.

Reményeink szerint a DEX legújabb verziójának megjelenése is hozzájárul ahhoz, hogy az olvasás mindenki számára elérhető tanulási, kulturálódási és szabadidős lehetőség legyen.

A program 32 bites változata és 64 bites változata is ingyenesen letölthető honlapunkról.

További információkért kérjük, forduljanak bizalommal alapítványunk ügyfélszolgálati munkatársához a +36 (1) 273-3188 és a +36 (70) 295-9288 telefonszámon vagy a helpdesk@infoalap.hu e-mail címen.

*az "Informatika a látássérültekért"
Alapítvány csapata*

Ünnepség a FehérBot Nemzetközi Napján Lentiben

"A Kerka mentén és a Muravidéken fogyatékossgal élő személyek és szervezeteik esélyegyenlőségének biztosításáért" - Együtt-Egymásért II. projekt együttműködő partnerek tartották meg ünnepségüket a közelmúltban a FehérBot Nemzetközi Napja alkalmából.

- Az emléknapoknak nem arról kell szólniuk, hogy csak azon az egy napon figyeljünk oda az érintetteknek, és különben ne tegyük azt az év többi napján. - válaszolta kérdésünkre az ünnepségen résztvevő Szakály Melinda a Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetségének elnöke - Fontosabbnak tartom azt, hogy ilyenkor a látássérültek mutassák meg magukat, mint tették ezt központi ünnepségünkön is, ahol látássérült művészek, és olyan személyek

léptek fel, akiknek valamilyen szinten közük van a látássérültekhez.

Az ünnepi esemény nemzetközi jellegét a Csáktornyárról (Horvátország) érkezett Udruga Cakovec Egyesület, a Szlovéniai Muraszombat és Ptuj települések látássérült egyesületei delegációja erősítette, továbbá együttműködő partner volt a szervezésben a lenti egyesülettel karöltve a

Kolping Támogató és Foglalkoztató Központ is.

- Ünnepségünk kiemelkedő jelentőségű rendezvénynaptárunkban és nagy örömünkre szolgál annak nemzetközi jellege, hiszen muravidéki, horvátországi sorstársaink is megtiszteltek bennünket a mai alkalommal, az országos vezetőség részvétele mellett. - emelte ki az esemény jelentőségét Kovács Béla a lenti Fehérbottal a Kerka Mentén Együtt-Egymásért Egyesület elnöke. - Célunk, hogy igazoljuk a mai világban jelenlétünket, az akadálymentesítés szükségességét, az esélyegyenlőséget, amely területeken még van tennivaló. Ettől az évtől határozott lépéseket teszünk a fogyatékos emberek integrációja érdekében, a látássérülteken túl a mozgáskorlátozottak, a hallássérültek

érdekében tevékenykedünk, amelynek szakmai alapját adja a helyi támogató szolgálattal való közös együttműködésünk.

A lenti egyesület elnöke még elmondta, ugyancsak előrelépés történt nemzetközi kapcsolataik bővítése és a tartalmi együttműködő munka tekintetében is hiszen a korábbi muraszombati kapcsolatukon túl szoros kapcsolatot építettek ki a horvátországi és ptuji társ szervezeteikkel.

- Sporttalálkozókkal kezdtük kapcsolatainkat a magyarországi testvér-

szervezetünkkel, melyet mára már a kulturális területeken is összefűztünk, így elmondható, hogy nagyon jó, építő jellegű az együttműködésünk a helyiekkel. - erősítette meg az előbbieket Janez Solina a ptuji egyesület elnöke.

A rendezvényen a köszöntők, az ünnepélyes megnyitó után kulturális műsor, segédeszköz bemutató, majd ebéd és kötetlen beszélgetés, eszmecsere lehetősége állt a résztvevők rendelkezésére.

Dányi József

Lombkorona tanösvény és zsúpfedeles borospince

Sétálok az erdőben. De nem: az erdő fölött. A fák lombjai közt. S közben egy hatalmas hallócsövön keresztül hallgatom a madarak énekét, s az erdő apróbb-nagyobb zajait. Innen fentről egészen más képet mutat a táj. Már, ha láthatom. Ám, ha vak vagy gyengénlátó vagyok, akkor kitapogathatom a táblákon ábrázolt erdei madarakat, virágokat, mi több, egy tisztáson az erdei állatokat.

Ezt a csodálatos világot egy osztrák férfi, Hubert Reschl, a Geschriebenstein Naturpark elnöke álmodta meg, majd meg is valósította az IGEN projektnek köszönhetően. IGEN, azaz Írott-kő- GEschriebenstein-Naturpark, amely pályázatot az Ausztria-Magyar-

ország Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében az Írott-kő Natúrparkért Egyesület, a Naturpark Geschriebenstein és a Bécsi Egyetem Földrajzi és Régió kutatási Intézete nyújtott be. Az osztrák-magyar határon átnyúló együttműködés egyik eredménye a Lombkorona tanösvény, Óhodászon, osztrák néven Althodisban, amely 250 méter hosszan vezet a fák lombjai között. A falábakon álló méretes fahíd legmagasabb pontja 22 méter, s 11 tornyáról különleges látni való tárul a vendég elé. Felépítése alkalmassá teszi kerekesszék és babakocsi használatára. Hubert Reschl - aki maga is mozgáskorlátozott -, nemcsak sorstársaira gondolt a tanösvény meg-

alkotásakor, hanem vak és gyengénlátó embertársainkra is. Mint mondta, a környező iskolákban sok a mozgáskorlátozott és gyengénlátó diák, számukra építtette a tanösvényt, s faragatta a bemutatandó állatokat.

Burgenlandban jelenleg 6 natúrpark működik, bennük különböző témájú tanösvények. A Lombkorona tanösvényen kívül Rohoncon vadászati és borászati, Óhodászon gomba, Kisostoron gabona és Városhodászon pillangó tanösvény készült. Lékán erdei élmenyút és a Margit kilátó várja a természet kedvelőit.

Az IGEN projekt másik nyertese az Írott-kő Natúrpark Egyesület, amely 1997-ben alakult, s azóta létrehozott egy 16 kilométer hosszú kitáblázott kerékpárutat, 14 tanösvényt, pihenőhelyeket, felújított forrásokat, kijelölte a turistaútvonalakat, fotó-és helytörténeti gyűjteményeket hozott létre. Bakos György elnök vezetésével az IGEN projekt keretén belül változatos, minden évszakot felölelő és bemutató programokat hozott létre, de képzések és továbbképzések szervezésével bemutatta a Natúrpark céljait. A jellegzetes természeti, tájképi és kultúrtörténeti értékekben gazdag természetvédelmi terület - azaz a Natúrpark - célja, hogy megőrizze és mentse a kultúrtájat, védje az ott élő állat-és növényfajokat és a környezetet. Mindezek megvalósulásáról meg is bizonyosodhatott egy odalátogató újságírócsoport, akik a kőszegi séta során megtekintették a patinás kisváros nevezetességeit, a Fő teret, gó-

tikus és barokk templomait, no és a Jurisics várat, hogy leróják tiszteletüket a töröknek meg nem hódoló hadvezér előtt. A városnézést gyalogtúrák követték, először a Szulejmán kilátóhoz kirándultak, majd a Hétforráshoz, s a mellette álló határórlaktanyához, amely a vasfüggöny lebontásáig működött. Cák zsúpfedeles, boronafalú Pincesoráról nevezetes, ahol a nagy filoxéravészig nem csupán préselték, hanem tárolták is a szőlő nedvét. A kipusztult szőlőtőkék helyébe ugyan újat telepítettek, de ez már nem tudta visszahozni a hajdani fényes borkultúrát, lassan elnéptelenedtek a borospincék. Ezután a látogatók átbuszoztak a "sógorokhoz", hogy megtekintsék a Lékai Várat. A Nádasdy, Zsigmondy, majd Esterházy család tulajdonában lévő lovagvárat nemrégiben restaurálták, így ma ismét régi pompájában tündököl. A XVII. század közepén épült kétemeletes lovagvár ma több bemutatóteremre tagolódik: van itt - jó pénzért olykor még ma is üzemelő - konyha és lovagi étterem, kínzókamra egykori rekvizitumokkal, a keresztes lovagokat - templomosokat és johannitákat - bemutató kiállítótermekkel, főúri étkezővel, és a gótikus Szentháromság kápolnával. Ez utóbbiban egy kortárs festő kiállítása látható. Így találkozik a múlt és a jelen, az ódon falak között a mai expresszionista művész alkotásai.

Dunay Csilla

Olvasó sarok

Bakó Ágnes: Kati karácsonya

Kati nagyon várta a karácsonyt.

Nagyon várta, mert nagyon szerette a fenyőillatot, a karácsonyi csengő hangját, a csillámos díszeket, a csillag-szórók szétröppenő csillagocskáit.

És szerette a karácsonyi meséket is, melyek a fenyőfákról s mindenféle karácsonyi csodáról szóltak.

Aztán mikor eljött a karácsonyest, visongva ugrálta körül az új játékokat, és a legszebb ajándékot mindig maga mellé fektette az ágyba.

Hanem ezen a karácsonyon kicsit csalódottan feküdt le Kati. És amíg a világ legszebb babáját magához ölelte, arra gondolt, hogy valójában minden karácsony egyforma, és olyankor se történik semmi varázslatos.

Kati éppen olyan gyerek volt, mint a többi, ezért hát ha valami különösebben érdekelte, azon mindig elgondolkozott. Most is.

És éppen ezen a karácsonyestén jött rá arra, miért olyan egyformák a karácsonyok. Mert azok! És mindez azért van, mert az egész felnőttek rendezik, s minden alkalommal ugyanúgy titkolóznak, ugyanúgy nevetnek és súgnak össze a háta mögött, ugyanúgy szólal meg a csengő is, és ugyanúgy rendezik el az ajándékokat is a fa alatt, mint az

előző karácsonyokon.

És amikor a felnőttek már jól kijátsozták magukat az új játékokkal, mindig ezt mondják: "Ideje ágyba dugni a gyereket!"

Aztán mehet lefeküdni! Másnap kimennek Sashalomra a nagymamához, és zserbószeletet kapnak meg kakaót.

Kati megesküdtött volna, hogy idén is így lesz. Mert karácsonyeste - bár nagyon szép - mégis olyan volt idén is, mint máskor.

És mielőtt elaludt, szentül föltette magában, hogy másnap külön karácsonyt rendez magának, olyan igazit, csudásat, mesebeli meglepetéssel.

És biztosra vette, hogy egyszer, igenis, vele is történik valami olyan dolog, amiről akár mesét is írhatna valaki!

Amikor Kati átlépte a sashalmi nagymama kapuját, már titokzatosan mosolygott, pedig ott, Sashalmon is minden olyan volt, mint eddig bármelyik karácsonyon: a meleg szoba, a fenyőillat, a derűs arcok - egyedül Kati volt más.

Nevetett persze ő is, de azért, mert tudta, hogy ez az ő külön karácsonya, külön meglepetéssel, és ma még leesik a család álla, csak azt kell kitalálnia: miért?

Alig nyelte le a zserbószeletet meg a kakaót, kijelentette:

- Most pedig kimegyek a kertbe.

Azzal vette a kabátját. Látta, hogy a papája föláll. Hallotta, hogy hóember-ről beszél meg hógolyókról, de ő most egyes-egyedül akart játszani, mivel minden kislány mindig egyes-egyedül jár a mesékben.

- Majd később. Majd máskor. Majd szólok! - mondta titokzatosan.

Fejébe nyomta a bojtos piros sapkát. Leszaladt a lépcsőn. Friss hó ropogott a talpa alatt, és nagy fehér púpok emelkedtek a virágágyak helyén. A bokrokon, fákon vastagon feküdt a fehérség.

Kati nagyot szippantott a hószagú levegőből. Tanácstalanul körülnézett.

Persze! Könnyű a mesebeli gyerekeknek! Azok csak mennek, mennek, mendegélnek, aztán vagy akarják, vagy nem, csoda esik velük.

Töprengve, lassan elindult. Már egészen a kert végében járt, s még mindig nem bukkant semmi sejtelmes vagy csodálatos dologra. Elszontyolodott. Épp vissza akart fordulni, mikor egy furcsa formájú, behavazott dombocskára esett a pillantása. Ott hevert pontosan a kerítés tövében.

Katinak megdobbant a szíve.

Ez az! Egészen biztosan és csakis ez a behavazott valami lesz a mai meglepetés! Itt, a kerítés tövében sohasem volt még semmi hasonlatos, és ha most ott van, akkor azért van ott, hogy rátaláljon!

Két kézzel, sietve söpörgette róla a havat, aztán halkán, meglepetten fölsikkantott és nevetett, és körülugrálta azt, amit kibányászott a hó alól.

A régi-régi, ütött-kopott kerti törpét.

- Szia, öreg törpe! - kiáltotta vidáman. - Boldog karácsonyt!

Kati jól tudta, hogy manapság a csodáknak egy kicsit meg kell tolni a szerkerét, ezért mély törpehangon így felelt a köszönésre:

- Neked is, Kati!

És nagyot kacagott. Mert rendjén volt ez így. Így tudott csak a kerti törpével társalogni.

- Miért bújtál a hó alá? - kérdezte.

A törpe sóhajtott, és bár nevetve nézett Katira, szemében mégis szomorúság bujkált.

- Ó!...Keserves az életem, amióta idehajítottak a kerítés tövébe!

- És miért hajítottak oda? - érdeklődött Kati.

- Mert senkinek sem tetszik már a térdig érő szakállam, hegyes sipkám, gombos köténykém. Pedig nem is olyan régen még dísze voltam ennek a kertnek. Ott álltam a kis fenyő mellett. Hiszen tudod!

- Persze hogy tudom - mondta Kati.

Kicsit gondolkodott, majd fölcillant a szeme.

- Ott fogsz állni ma is! - kiáltotta. - Végtére is karácsony van. Ma senki sem lehet szomorú!

Kati megesküdött volna rá, hogy a kerti törpe szeme hálásan megrebbent.

- Várj! - mondta izgatottan. - Karácsonyt csinállok neked! Ma lesz a mi karácsonyunk. A tiéd meg az enyém. Közös. Jó? De most aztán ne lássalak bánatosnak, hallod-e!

A törpe természetesen fölnevetett az örömhírre, Kati pedig nagy lélegzetet vett, és kézzel-lábbal gurítani kezdte a régi helyére, a kis fenyőfa alá. Nyögött, szuszogott, egészen kimelegedett a nagy erőlködésben: a törpe meg csak kacagott, kacagott.

Amikor Katinak sikerült végre talpra állítania, már éppen olyan vidáman állt ott, mint hajdanán. Nevetett. Most már a szeme is.

- Köszönöm! - súgta. - Jó ötlet volt ez a kis külön karácsony. Feldíszítjük a fenyőfát is?

- Az csak természetes.

- És mivel díszítjük föl?

Kati kicsit gondolkozott. Mert mivel is? Nem kérhet segítséget, mert akkor oda a meglepetés.

- Tudod... - mondta némi töprengés után - a kettőnk fájára nem aggathatunk akármilyen díszeket. Ide különleges díszek kellene. Mint például...

- Mint például szőlőfürt - bólintott a kerti törpe. - Azt nagyon szeretem. Meg a dióbelet is. Meg a szalonnaszeletkéket. Az jólesik ebben a csikorgó hidegben.

Kati bólintott. Már futott is a kamrába.

Ott körülnézett. Mindent talált, amit a törpe felsorolt. Még sárgarépat is lá-

tott egy kosárban, egy kampósszögön meg kis, piros gömbökből álló füzért, azonkívül egy tálkában napraforgómagot is. Mindent szépen belerakott a kosárba, fölkapott egy gombolyag zsineget, és szaladt vissza.

A törpe izgatottan figyelte, hogyan díszítik fel élete első karácsonyfáját.

El kell ismernie: csudaszépen! Különösen a sárgarépak függtek étvágygerjesztően a zöld ágak között.

Kati a szalonnaszeletkéket a túlevelekre biggyesztette, a szőlőfürtöt zsineggel kötözte föl, a napraforgómaggal pedig teli szórta a dúsabb ágakat, s ami azután maradt, azt széthintette a fenyőfa alján.

Aztán hátralépett egy lépést. Hunyrogva megszemlélte a karácsonyfát, bólintott, majd így szólt:

- Kész. Most pedig hunyd be a szemedet, és várj! Kihozom a kiscsengőt, és idehívom a többieket is. Hadd ünnepeljenek velünk!

A törpe engedelmesen behunyta a szemét, Kati pedig futott a házba.

- Jöjjön ide mindenki! - kiabálta. - Meglepetés van a kert végében! És mindenkinek látnia kell!

Azzal fölkapta a kiscsengőt a sashalmi nagymama karácsonyfája alól.

- Gyerünk!

Kati jól gondolta, hogy leesik a család álla. Csakhogy leesett az ővé is!

Mert mire a kiscsengővel a kerti karácsonyfához érték, igazi meglepetés várta Katit.

Azt a külön kerti karácsonyfát megszállták a verebek, cinkék, ki tudná még, milyen madarak! Olyan lelkenedezve csipogtak, énekeltek, hogy fölöslegessé vált ott már másfajta karácsonyi dal.

A sashalmi nagymama ugyan csóváltgatta kicsit a fejét, de nevetve, és Kati szerint inkább csak megszokásból. Kati egyébként sem őt, hanem az ütött-kopott kerti törpét figyelte.

Mert a törpe nevetett. És Kati az éktelen nagy hangú madárzajban is meg-

hallotta, amit mondott:

- Csodálatosan sikerült a kettőnk karácsonya, Kati! A madarakat mindenestre megvendégeltük. Azt hiszem, nem hagynak ezentúl magamra. Köszönöm.

- Szívesen - bólintott Kati. - Még egyszer boldog karácsonyt! Neked és a madaraknak is!

Megsimogatta a törpe ütött-kopott, kerek fejét, aki addig nézett utána mosolygós, fényes szemével, amíg el nem tűnt a veranda ajtajában.

Ne vessünk együtt

A magyar nyelv - Csupa H-val

Helgám!

Hazám határait hátrahagyva, három hétig Hegel, Heyne hónapban, Hannoverben, Hamburgban helyettesítettem hivatalos honoráriumért Hans Herbertet.

Hetedikén hétfőn hárman Hédivel, Hugóval, (Holland házaspár) Hágából Helsinkibe hajóztunk.

Hédi horgolt, hímzett.

Hugó heverészett, hálóhelyére húzódtott, hogy Horatiusnak hódoljon.

Hajósaink hevenyészett hálóval, horgokkal hitvány heringet halásztak.

Hajónkat hamarosan hömpölygő

hullámok háborították, halászcsonaként himbálták, hányták Herkulesünket.

Helsinki hídjai, hétemeletes házai, hatalmas hengerműve, hőerőművei hatásosak.

Harisnyagyárai, húsüzemei hetedhét határban híresek.

Huszonharmadikán hangversenyen Händel, Haydn, Hubai hegedűversenyét hallgattuk.

Hébe-hóba hülyéskedtünk, hotelünk halljában huncutkodtunk, hatásos törtóriákkal hárijánoskodtunk.

Helsinkiben havazott. Hó hullt ház-

tetőkre, hidakra, halpiacokra.

Helyben hódprémet, hócipőt, halinacsizmát hordanak.

Hómunkásaik helytállását három havilap hirdette.

Hanoiból háborús híreket hoztak, heves harcokról, holnapi hidrogénbombákról.

Harctereken háborútól, himlőtől, hastifusztól, hepatitisztől hullanak hajszolt halandók.

Hómérőnk higanyszála hajnalban húszig húzódott.

Háromnegyed hétkor hosszan hangzott Helsinki harangszava.

Hiva huomenta! (jó reggelt) hallani helyenként.

Hotelünk hangulatos, hanem hálószobáink hihetetlenül huzatosak, hidegek.

Helységekben hintaszékek, heverők háziszóttésekkel.

Heveny hörgő huruthoz hamar hozzájutottam, hevertem huzamosan.

Hotelbéli hálótársaink hűvösek hozzánk.

Hugó hajnali háromkor horkolt, helytelenkedett, hangulatunk haragosra hanyatlott.

Hideg hétköznapokon, ha hétkor holdfénynél hólabdázunk, hokizunk, helsinkiek helyeslő huj-huj hajráját hallhattuk.

Hétvégi hóbortunk hógolyózás.

Hokizás helyett hol huszonegyezéssel, hol Hubertusz hörpintgetésével hevíültünk, hűségünket holtig halasztottuk.

Hédi helsinki hölgyekkel hímző hobbijának hódolt.

Holnapra helikopterrel Hamenlinába hívnak Hejkéék.

Hamenlina harmincezres helység, hazai Hatvanunkhoz hasonlít.

Hadtörténész haveromnál, Hejkééknél hálók.

Hiába hagyta Helgám Hegyeshalomnál, harmatarcod, hattyúnyakad, hollóhadjad, hazaszólít Hejkéék honából.

Hazahív Hungária!

Hosszú hontalanságomból, húsvétra hazaérkezem hozzátok Hevesbe.

Hermelinbunda hízelegne hiúságodnak, ha hozzáférhető?

Hajnalkának helyes hósapkát, Hubának hullámvasutat helyeztem hátizsákomba, Hugónak homokozójátékot, horgászfelszerelést hozok.

Hármótok hijján honvágyam hétről-hétre hatalmasodik.

Hiszem, hogy húsvétkor hiánytalanul helyreáll harmónikus házasságunk, Hevesben, házunkban húsvétolhatunk.

Helsinki halak havának huszonhetedikén

Hű Henriked

Sport, szabadidő

VAKFOCI torna Magyarországon

- *Hogyan is kezdődött?* - kérdeztem Szelei Emiliát nem sokkal az eredményhirdetés után.

- Brazíliából indult a vakfoci, mivel ott rosszabbak az egészségi állapotok, több a vak. A foci viszont mindenhol játszható. Brazíliában 80 csapat van, és a fogvatartottak készítik a vakoknak a focilabdát, ami annyiban különbözik a látókétól, hogy belsejében apró különleges csapágyak vannak, így hallható a játékszer.

- *Miben különbözik ezen kívül a vakok játszottá futbal (football) a látókétól?*

- Tulajdonképpen a futsal szabályaira épül a játék. Egy 20x40 méteres pályán játszunk, öt-öt játékos egymás ellen. Közülük egy látó, gyengénlátó van, ő a kapus. Nemcsak az a dolga, hogy védjen, hanem irányítja hangjával a csapata játékosait, elmondja, hogy kinek adja a labdát. A négy játékos szemfedőt visel, hogy kiküszöböljék a különböző látáskárosodásból fakadó különbségeket.

- *Miért van körben palánk?*

- Mert a futsal-pálya palánkkal védett amúgy is. Tehát ez nekünk csak jó, nem kell egyedi pályákat építeni. A játékosok biztonsággal tájékozódhatnak a palánk mentén, tudják, hogy hol a pálya széle.

- *Nálunk mióta játszik ezt a labdajátékot?*

- 2011-ben alakult meg az eddig egyetlen csapat a LÁSS keretein belül. Ozvári Ádám volt az ötletgazda, már a Vakok Általános Iskolájában is szeretett volna focizni. Nekünk pedig, Szabó Istvánval és más fiúkkal volt hozzá kedvünk. Edzőnk Benedek Richárd, aki részt vett egy továbbképzésen, ahol elsajátította a szükséges tudnivalókat ahhoz, hogy felkészíthesse csapatunkat.

Eddig a magyar csapat két nemzetközi tornán vett részt, 2012-ben Studgártban voltak, ahol Németország ellen léptek pályára és a végeredmény döntetlen lett. Ezévből pedig részt vettek Prágában egy versenyen, ahol már három csapat ellen kellett megmutatni tudásukat. A fiatal csapat itt kevés sikerrel járt, inkább csak tapasztalatokat szerzett.

Azonban a lelkesedés nem apadt, úgy döntöttek, hogy visszahívják a csapatokat, és 2013. október 5-6-án megrendezték első nemzetközi tornájukat. Olaszországból, azon belül Liguriából jött egy csapat, a másik résztvevő ország pedig Csehország volt.

Mint néző és hallgató ott voltam a MOM-ban, a Csörsz utcai sporttele-

pen, ahol az edzések is folynak, minden mérkőzést élveztem.

A megnyitó október 5-én 10 órakor volt. Röviden köszöntötte a játékosokat az MLSZ képviselője, a MOM képviselője és a LÁSS nevében Gombás Judit az egyesület akkori elnöke. A sportolók nagy izgalommal készültek a tornára.

A kezdő meccset Magyarország és Csehország játszotta, a mi csapatunk győzött. Utána Olaszországgal mérkőztünk meg, itt már döntetlen volt az eredmény. 5-én a záró, harmadik meccs az olaszok és a csehek közt játszódott le, itt is kikaptak a prágaiak.

Másnap, vasárnap két meccs maradt, a visszavágók, ismét az olaszokkal játszottunk, de most nem sikerült győzni. A prágaiak ellen pedig döntelent sikerült elérnünk.

Eredményhirdetés következett a mérkőzések után, és szívhez szóló volt, hogy saját rendezésű első tornánkon a második helyezést nyertük el.

A hangulat mindkét napon varázslatos volt, ez köszönhető az ugyan kis számú, de lelkes közönségnek, a jó időnek. Hiába volt minden tiltás, a magyar és olasz szurkolók nem tudtak nagyon csöndben maradni. Egymást is figyelmeztettük, de az izgalom felhevített annyira, hogy akaratlanul is bekiabáltunk a pályára, hiszen körben álltunk a palánk két oldalán.

Azért kell csendben lenni a közönségnek, mert elvonhatjuk a játékosok figyelmét, a labda csörgése sem annyira hangos.

- *Milyen szabályok szerint passzolgat-*

tok, adogattok? - fordultam Szabó Istvánhoz, a LÁSS csapatkapitányához.

- Azt tudni kell, hogy nemzetközi kiáltás van, voj, voj, amit futás közben használunk.

-*Ez mire jó?*

-Ha egy játékos szerelni akar, "voy!" - "itt vagyok!" - felkiáltással kell jeleznie szándékát. hogy ez által megtudjuk, ki az ellenfél és ki a saját játékos. Így tudjuk egymásnak adni a labdát.

- *Lehetett hallani az irányítást is, az hogyan történik pontosan?*

- Amint Emília is elmondta, a kapus kiabál a játékosoknak, hogy kihez adja a labdát. Viszont van egy segítő az ellenfél kapuja mögött is, akinek az a feladata, hogy mikor tegyük fel, a mi csapatunknál van a labda, ő szól nekünk, hogy hol a kapu, lehet lőni. Az edző, Ricsi bá is azt kiabálja, hogy ki felé tart a labda, hány játékos van hány ellen.

- *Voltak büntetők is. Az nagyon izgalmas volt.*

- Igen, a szabályok szerint, ha már összegyűltek a csapathibák, büntető van. Ilyenkor az ellenfél kapuja mögött lévő irányítónak jut az a "megtiszteltetés", vagy felelősség? Hogy megmutassa a kaput a büntetőlövő játékosnak. Mindkét oldalát megütögeti.

- Nagyon szép érmed van, egy becsúszó, szerelni készülődő játékost ábrázol, a másik oldalára pedig rá van írva, hogy első nemzetközi vakfoci torna 2013. Szerintem ez az ezüstérem felér egy arannyal.

Minden csapat éremhez jutott, Olaszország aranyat, Magyarország

ezüstöt és Csehország bronzot kapott. Tegyük hozzá, hogy a liguriai csapat a legidősebb megalakulását tekintve, hiszen ők 1998 óta űzik ezt a sportágat. A csehek 2008 óta és mi alig két éve.

Befejezőként megemlítem, hogy a vakfoci paralimpiai szám is. Érdekesség,

hogy már másodjára volt vakfoci világbajnokság is 2010 augusztusában az angliai Herefordban tíz ország részvételével. Brazília nyerte meg.

Babits Zsuzsa

Könyvajánló

Két könyvet szeretnénk a kedves olvasók figyelmébe ajánlani. Mindkét könyv kikölcsönözhető a Braille-könyvtárból, vagy pontírásban megrendelhető a Szövetség székházában Szűcs Antalnál. Munkatársunk elérhetősége: 384-8440/122 mellék, szucs.antal@mvgyosz.hu

Antal Imre: Pami

Milliók kedvence, a képernyő népszerű sztárja, mindannyiunk anekdotázó, viccmesélő kedves ismerőse, Antal Imre ebben a könyvében legszemélyesebb dolgait meséli el. Bemutatja családját, megismerhetjük gyermekkorát, zongoraművészi karrierjét és televíziós tevékenységét. Sok-sok sziporkázó humorú epizód, neveltető történet során tárul fel egy élményekben gazdag, fordulatos életpálya, egy sajátos világ, melynek hétköznapijai, kulisszatitkai mindig érdekesek a kívülállók számára.

A mű négykötetes, ára: 8370 Ft.

F. M. Dosztojevszkij: Feljegyzések az egérlyukból

Dosztojevszkij 1864-ben, nagy korszaka nyitódarabjaként megjelent művét nem véletlenül szokás a 20. századi ember gondolatvilága, sajátos létértelmezése borzongató megelőlegezésének tekinteni. A meghökkentően modern alapszituáció szerint negyvenéves, visszavonult pétervári kishivatalnok hőse - unalomból, illetve helyzete tisztázása, emlékei rendezgetése okán - feljegyzéseket írogat "az egérlyukból", azaz egy nyomorúságos, városszéli kis zugból, ahol meghúzta magát. Ezek közvetítésével világíthat aztán az író - Gogolhoz kötődve, de már egyértelműen Kafkát, Sartre-ot, Camus-t stb. előlegezve - az ember nyomorúságának, elmagányosodásának, elidegenedtségének és mármár patológikus tudatmechanizmusainak mélyeibe.

A voltaképpen két lekerekített részből álló mű első fele fiktív önarckép: a torzult, eltorzított lelki antihős kísérlete arra, hogy tisztázza léte értelmét, kö-

rüljárja a számára adott szabadság fogalmát, megvilágítsa helyét és szerepét a társadalomban. A második rész mintegy az előzőben feltárt jellemvonások szemléltetése az epikai alakítás hagyományos módszereivel, voltaképpen példázat a normális emberi kapcsolatok szinte totális hiányával sújtott emberről. Hősünk önkínzó élvezettel számol be legkínosabb, legfrusztrálóbb élményeiről: egy katonatiszttól elszenvedett megaláztatásról (melynek során Dosztojevszkij a torz orosz társadalom kegyetlen kritikáját nyújthatja), gro-

teszk, tragikomikus kísérletéről, hogy társakra leljen volt osztálytársai körében, majd ennek szükségképpen szerencsétlen végkifejlete nyomán a szármalmas viszonyról Lizával, a nyomorúságos kis prostituálttal.

A ma is meggondolkodtató, felrázó mű serdülőkortól mindenkinek olvasmánya lehet.

A mű háromkötetes, ára: 8605 Ft.

Péter Zsigmond
MVGYOSZ Braille-Nyomda

Nemzetközi csörgőlabda torna Egerben

2013. október 4-5-e között nemzetközi csörgőlabda tornát rendezett a Magyar Paralimpiai Bizottság. A nők versenyére a Hotel Eger Parkban került sor, a férfiak pedig a Kemény ferenc Sportcsarnokban mérték össze tudásukat. A női tornára hat, a férfiakéra nyolc együttes nevezett. Utóbbin részt vett a magyar junior válogatott is.

Már Az első napon, pénteken eldőlt, hogy női és férfi válogatottunk is mindenképpen az első négy között végez az egri csörgőlabdatornán, ami mindkét együttestől nagyon jó eredmény.

A nők Franciaországot 12-2-re, a papírforma alapján esélyesebb briteket 3-1-re győzték le. Ezután 13-4-re kikaptak a szintén erősebb oroszoktól, majd

Belgium ellen nyertek 4-2-re.

Férfi együttesünk a Katartól elszenvedett 7-4-es vereség után Koszovót 11-1-re, Oroszországot pedig 5-2-re győzte le, és a második helyen végzett a négyes Csoportban.

Junior csapatunk tapasztalatszerzés céljából vett részt a viadalon. Fiatalkorunk a mérkőzések egyes szakaszaiban nagyon szép megoldásokat mutattak be, de a felnőtt mezőny még túl erős volt nekik. A csapat Ukrajnától 10-0-ra, Algériától 10-3-ra, Romániától 17-9-re kapott ki.

A verseny mindhárom csapatnak szombaton folytatódott.

Női együttesünk utolsó selejtezőjén 3-3-as döntetlent ért el Ukrajnával

szemben, majd az elődöntőben ismét az ukránokkal találkozott. Az újabb mérkőzést a mieink 5-0-ra megnyerték, így következhetett az oroszok elleni döntő. Az aranyéremért rendezett mérkőzésen a rendes játékidő után 2-2 volt az eredmény, ami a hosszabbításban sem változott. A büntetőpárbajt rendkívüli izgalmak után az oroszok nyerték 4-3-ra, így csapatunk a második helyen fejezte be az egri versenyt.

Férfi válogatottunk a döntőbe jutásért 9-0-ra kikapott Ukrajnától. A harmadik helyért Algéria volt az ellenfél, a

mérkőzésen az afrikai együttes 6-4-re bizonyult jobbnak a mieinknél. A tornát az elődöntőben minket felülmúló ukránok nyerték.

Junior férfi csapatunk az 5-8. helyért előbb 8-1-re kikapott Katartól, utána azonban a hetedik helyért rendezett találkozón 12-6-ra legyőzte Koszovót.

A fiatalok értékes győzelmet arattak, és rengeteg hasznos tapasztalatot szereztek a felnőtt mezőnyben.

www.hparalimpia.hu

Páni Róbert, csörgőlabda-válogatottaink szakvezetője elégedett az egri nemzetközi tornán elért eredményekkel. Női csapatunk a második, a férfi együttes a negyedik helyen végzett. A junior férfiak az utolsó helyosztón Koszovó legyőzésével lettek hetedik.

- Mi volt az egri verseny célja, milyen tanulságokat lehetett levonni?

Az volt a célunk, hogy felmérjük, a B csoportban szereplő csapataink hol tartanak a külföldi vetélytársakhoz képest - mondta Páni Róbert. - Rengeteg tanulsága volt a versenynek, új információkat is kaptunk, illetve megerősítéseket olyan dolgokkal kapcsolatban, amit eddig is tudtunk.

- Például?

Jó volt látni, hogy csapatainknak nincsenek erőnléti gondjai, a végjátékot is bírjuk, fizikailag nem fáradnak el a játékosok. Ugyanakkor fejben hamarabb fáradunk, aminek minden bizonnyal az is az oka, hogy a legjobb játékosaink nagyon sok időt töltenek a pályán, mert nem engedhetjük meg magunknak, hogy lecseréljük őket. Ezért a tornán nagyon okosan kellett beosztani az erőnket.

- A mezőnyben A csoportos együttesek is szerepeltek, a magyar válogatottak is odavágnak. Mekkora a lemaradásunk?

Nem olyan vészesen nagy, a lányok és a fiúk is jó meccseket játszottak az A csoportos csapatok ellen, egyedül a fiúk Ukrajna elleni elődöntőjében okoztunk nagy csalódást, számomra megmagyarázhatatlan, hogy ott miért hagytuk magunkat ilyen különbséggel legyőzni. Három-négy góllal jobb volt az ellenfél, de a 0-9-re nincs magyarázat, még akkor sem, ha a későbbi tornagyőztestől kaptunk ki.

- Női válogatottunk mindössze négy játékkal játszott a végig a viadalt, mi volt ennek az oka?

Jelenleg nincs több válogatott szintű női játékosunk. Vannak tehetséges fiatalok, ez a közeljövő egyik legfontosabb feladata, hogy őket beépítsük a nemzeti csapatba. A fiúk többen vannak, náluk minőségileg kell előrelépniük. Nyolc-tíz azonos képességű, nemzetközi szinten is bevethető játékost kell ki-nevelnünk, ezen fáradozunk a szakmai stábbal.

- Ez nem jelent olyan veszélyt, hogy feszültség alakul ki csapaton belül, amikor valaki kimarad?

Bárcsak ott tartanánk már, hogy ezt a helyzetet kelljen kezelni! Egyébként nem hiszem, hogy ebből gond lenne. A versenyhelyzet mindenkit jobb teljesítményre ösztönözne, aminek a váloga-

tott és a sportág látná a hasznát. Minden mérkőzésen statisztikát készítünk a játékosok teljesítményéről, pontosan látható, ki, hányszor választott jó megoldást, és mennyi hibát követett el. Ezekkel az eredményekkel mindig szembesítjük a játékosokat. Ha kialakulna a versenyhelyzet, akkor sem lenne vita, hiszen a tényekkel nem lehet vitatkozni.

- Hogyan viselik a játékosok, amikor a statisztikáikkal szembesülnek?

A fiúk igénylik ezeket a visszajelzéseket, ha valami nem sikerült, akkor kettőzött erővel dolgoznak azért, hogy javítsák, ami nem működött. A lányoknak is szükségük van ezekre a visszajelzésekre, de érthető módon, ők érzékenyebben reagálnak, ha valami nem úgy alakul, ahogy szeretnék.

- Jövőre B csoportos Európa-bajnokság rendezésére pályázunk, szintén Egerben. Mikor dől el, hogy hol lesz az Eb?

Úgy tudom, a nemzetközi szövetség még ebben a hónapban kihirdeti a pályázati feltételeket, ekkor hozzák nyilvánosságra azt is, hogy mi a jelentkezések benyújtásának határideje. Egyelőre nincs arról információ, hogy mikor derül ki, hol rendezik az Eb-t.

- Hogyan alakul a csapat programja a jövőben?

Nagyon komoly, öt hónapos intenzív felkészülést tervezünk, pszichológus is dolgozik velünk, a lányok mellé felvettünk egy erőnléti edzőt. Lehetőségeinkhez mérten olyan körülményeket akarunk biztosítani a válogatottaknak, hogy minél jobban fel tudjunk készülni a ránk váró nehéz feladatokra.

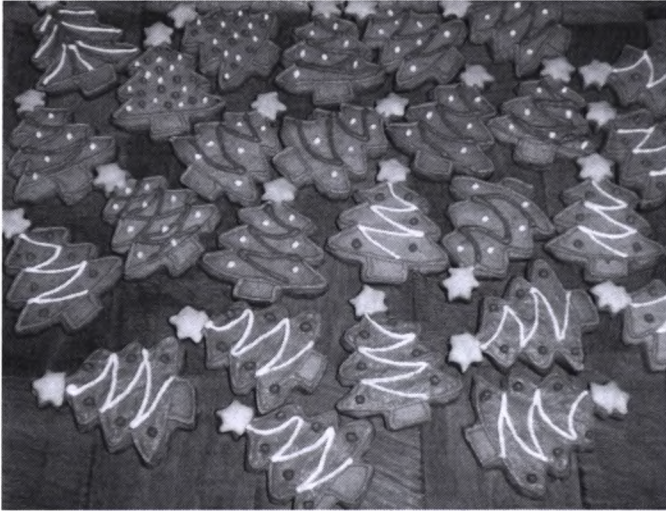
- Egerben egyetlen pillanatra sem állt meg, hogyan bírta a kettős terhelést a női és férfi csapat mellett?

Nagyon elfáradtam, de nem panaszkodom, nekem ez az életem. Az elkövetkező napokban az egri tornáról készült felvételeket elemzem, de nemcsak a mi játékunkat, hanem az ellenfelekét is. Folyamatosan keresem, mi az, amit a riválisok jól csinálnak, és mi is be tudjuk illeszteni a játékunkba. A 2004-es athéni paralimpiára már sikerült ütőképes csapatot felépítenünk. Egy nemzetközi szinten is erős válogatott kialakításához évekre van szükség. Most ismét építkezünk, ha megkapjuk a hosszú távú bizalmat és türelmet, akkor hiszek benne, hogy ismét oda tudunk kerülni, ahova egyszer már eljutottunk.

(Forrás: Bernau Péter)

<http://www.mob.hu/pani-robert-elegedet-t-vagyok-csapataink-teljesitmenyével>

Karácsonyi mézes sütemény

Hozzávalók:

50 dkg liszt
 25 dkg méz
 10 dkg margarin
 10 dkg cukor
 1 egész tojás
 2 tojás sárgája
 1 dl tejföl
 1 csapott kávéskanál szódabikarbóna
 őrölt fahéj
 őrölt szegfűszeg
 reszelt citromhéj

Elkészítés:

A mézet felmelegítjük, kavargatva felolvasztjuk benne a margarint és a cukrot. Beletesszük a tojásokat és a tejfölt, majd az ízesítőkkel és a szódabikarbónával elkevert lisztet.

Egy éjszakán át hűtőben pihentetjük.

3-4 mm vékonyságúra nyújtjuk, és szaggatjuk.

Zsírozott tepsiben vagy sütőpapíron 180 fokos sütőben világosra sütjük kb. 8-10 perc alatt.

Sütés előtt nyomkodhatunk bele színes drázsékat, cukorgyöngyöket, magvakat.

Ha kihűlt, cukormázzal díszíthetjük.

Cukormáz:

Egy tojás fehérjét kb. 15-20 dkg szitált porcukorral habosra keverünk, hogy tejfölszerű krémet kapjunk. Tehetünk bele 1-2 csepp citromlevet is, ettől szép fényes lesz. Természetes anyagokkal (pl. meggylé) vagy pár csepp ételfestékkel színezhethetjük is.

A kész masszát nylonzacskóba töltjük, melynek sajkából picit lecsípünk, és ezen keresztül rajzolhatunk különböző díszeket a mézesekre.

Közlemények, programajánlók

Hermina napok

A Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesülete és az egyesület Közművelődési és Kulturális Bizottsága idén is megrendezi

"5 ÉV 5 NAP 5 PROGRAM" címmel

Hermina Napok rendezvényt sorozatát immár 5. alkalommal!

2013. november 15. péntek 14-18 óra

**Hermina Kupa - a Hermina Egyesület csoportjainak vetélkedője
MVGYOSZ Székház - Hermina terem
1146 Budapest, Hermina út 47.**

2013. november 16. szombat 10-12 óra

**Versmondó verseny - országos és integrált
Vakok Állami Intézete Idős otthon - kultúrterem
1146 Budapest, Hungária körút 146-148.**

2013. november 17. vasárnap 10-13 óra

**Kórustalálkozó - országos és integrált
Vakok Általános Iskolája - Nádor terem
1146 Budapest, Ajtósi Dürer sor 39.**

2013. November 18. hétfő 16-18 óra

**Mi van a kulisszák mögött - mesél a színház
MVGYOSZ Székház - Kiselőadó terem
1146 Budapest, Hermina út 47.**

2013. November 19. kedd 10-18 óra

**LESEK - Látássérült Emberek Segédeszköz Konferenciája
MVGYOSZ Székház
1146 Budapest, Hermina út 47.**

További információk:

**Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesülete
Telefon: 06 1 273 0755**

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Kedvezményes hangoskönyv-vásárlási lehetőség látássérülteknek

Az Új Könyvbarát Kft. - mint a hangoskönyv-kiadás területén piacvezető Kossuth Kiadó - a Mojzer kiadóval közösen - három mintaboltjának üzemeltetője példaértékű felajánlást tett az MVGYOSZ és tageszerveletei tagjai számára. A felajánlás lényege, hogy részükre ezen túl 30%-os kedvezményt nyújt saját mintaboltjaiban, teljes árú hangoskönyvei vételárából.

Mátyás László, a Kft. ügyvezetője és vele együtt a cég menedzsmentje úgy döntött, hogy az általuk forgalmazott mintegy 190 hangoskönyv vételárából azok a látássérültek, akik az MVGYOSZ-szel vagy annak bármely tageszerveletével fennálló érvényes tagsági viszonyukat igazolni tudják, három mintaboltjukban hangoskönyv vásárlása esetén a teljes ár 30%-a erejéig kedvezményben részesülnek.

Érvényes tagsági viszony igazolása személyi igazolvány és az MVGYOSZ vagy annak valamely tageszervelete által érvényesített tagsági igazolványának felmutatásával lehetséges. Akkor érvényes egy tagsági igazolvány, ha adott naptári évre vonatkozóan annak tulajdonosa tagsági díját rendezte, és az adott egyesület az igazolvány megfelelő lapján és helyén a célra alkalmazott bélyegzőjével vagy bélyeggel igazolta.

A kedvezményesen megvásárolható hangoskönyvek köréről tájékoztatás közvetlenül a mintaboltoktól kérhető.

A mintaboltok elérhetőségei:

Toldy Ferenc Könyvesbolt és Vevőszolgálat
1011 Budapest, Fő utca 40.
Telefon/fax: 225-8400, 225-8401, 201-9582
E-mail: kossuthvevoszolg@t-online.hu
Nyitva tartás: hétfő-péntek 10-18 óráig

Örkény István Könyvesbolt
1137 Budapest, Szent István körút 26.
Telefon: 06-1/782-1710, 782-1711
E-mail: orkeny@upcmail.hu
Nyitva tartás: hétköznapokon 10-19 óráig,
szombaton 10-14 óráig

Fejtő Ferenc Könyvesbolt
1043 Budapest, Bocskai utca 26.
Telefon: 06-1/888-9120,
Fax: 888-9121
E-mail: mintabolt@kossuth.hu
Nyitva tartás: hétfőtől-csütörtökig
8-16.30-ig, pénteken 8-15.40-ig

Semmivé válnak az akadályok

Látássérült Emberek Segédeszköz Konferenciája - 2013

A Vakok és Gyengénlátók Hermina Egyesületének keretein belül működő Informatikai Segédeszköz és Akadálymentesítési Bizottság (ISAB) 2013 nyári ülésén azt határozta el, hogy külföldi példára alapozva elsőként Magyarországon is szükséges egy komplex segédeszköz bemutatót, konferenciát szervezni.

Hogy is született az ötlet?

Számtalan esetben futottunk bele abba, hogy egy látássérült ember fordult hozzánk olyan kéréssel, kérdéssel, hogy hol, milyen segédeszköz tudna használni, hogy tudná megvásárolni, hol tudná kipróbálni. Ilyen esetekben a "markába nyomtunk" egy adag szórólapot, és elmondtuk, mit hol talál. Azonban ez nem mindig volt kielégítő információ, hiszen a folyamatosan változó segédeszköz-kínálatot, szolgáltatáskínálatot lehetetlenség követni. Valamint a látássérült embereknek is nehéz (akár az ország teljes területén szétszóródó segédeszközöket forgalmazó) cégekhez eljutniuk.

Innen született meg az ötlet, hogy hozzuk egy helyre azokat a cégeket, akik segédeszközöket forgalmazznak, illetve olyan szolgáltatásokat nyújtanak, melyek segítik a látássérült emberek mindennapjait.

Az ötlet megszületését követően azonnal neki is álltunk a kivitelezésnek. Összeüjtöttük a fontosabb segédeszközöket forgalmazó cégeket. Megterveztük a konferencia napját, melynek a LESEK (Látássérült Emberek Segédeszköz Konferenciája) nevet adtuk.

A rendezvény ideje: 2013. november 19. kedd 10-18 óra között.

Helyszíne: Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége

Címe: 1146 Budapest Hermina út 47

Bízunk abban, hogy ez a kezdeményezés eléri célját, és valóban segítséget nyújt majd a látássérülteknek eligazodni a különböző lehetőségek között, és népszerűsége hagyományt teremt, és évről évre megrendezésre kerül.

A Konferencia idén 8 céget hívott meg.

Alko-soft Szolgáltató Bt

Hangvilág Kft.

"Informatika a látássérültekért" Alapítvány

Labrador Kft.

MVGYOSZ segédeszközbolt

Mobil segítőtárs (Arató András KFKI)
NetMédia Alapítvány (NVDA)
SOÓS fotókereskedés

Minden cég egy standdal fog rendelkezni, melyen a saját eszközeit mutathatja be. A konferencia ideje alatt a látogatók előadásokat hallgathatnak meg a látássérülteket érintő témákból. További információk a www.lesek.hu oldalon olvashatók, valamint a Hermina Egyesület irodájában kérhetők.

A látogatók között a rendezvény végén pedig egy közel negyedmillió forint értékű ajándékcsomagot sorsolunk ki. Az ajándékokat a kiállító cégek egy része ajánlotta fel:

Mi található az ajándékcsomagban?

Ez maradjon a mi titkunk! Jöjjön el, és nyerje meg Ön!

Kedvezményes jegyek a Nemzeti Színházban

Tájékoztatunk mindenkit, hogy továbbra is érvényes a Nemzeti Színház látássérülteknek nyújtott kedvezménye. Ennek értelmében a Nemzeti Színház Nagyszínpadán játszott saját darabjaira 1 fő látássérült 1000 forint 1 fő kísérője pedig 1200 forint áron válthat belépőt. A jegyek az eddig megszokott módon a középerkély bal és jobb páholyába szólnak.

Az elkövetkező időszak kedvezménnyel igénybe vehető előadásai:

November

- 04. hétfő Fodrásznő
- 05. kedd Fodrásznő
- 06. szerda Fodrásznő
- 09. szombat Scapin a szemfényvesztő
- 10. vasárnap Scapin a szemfényvesztő
- 11. hétfő Scapin a szemfényvesztő
- 12. kedd Vitéz lélek
- 13. szerda Vitéz lélek
- 14. csütörtök Vitéz lélek
- 29. péntek Johanna a máglyán
- 30. szombat Johanna a máglyán

Valamennyi előadás este hét órakor kezdődik.

A jegyvásárlást mindenki saját maga a tagsági igazolvánnyal intézheti.

Jegypénztár telefonos elérhetősége: 06 1 476 6868

Mindenkinek kellemes színházi élményeket kívánunk!

Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége

Hungarian Federation of the Blind and Partially Sighted

1146 Budapest, Hermina út 47.

Telefon: (36-1) 384-8440 - Tel./Fax: (36-1) 384-5028

Honlap: www.mvgyosz.hu - E-mail: titkarsag@mvgyosz.hu

Adószám: 19002464-2-42

Adományszámla: 11714006-20012704

Szolgáltatásaink:

Hangoskönyvtár - Braille-könyvtár

Segédeszközbolt

Kedd és csütörtök: 10-18

péntek 8.30-12

**Magyar Vakok és Gyengénlátók
Országos Szövetsége**